

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
Факультет соціальних наук та соціальних технологій
Кафедра політології

NATIONAL UNIVERSITY OF
KYIV-MOHYLA ACADEMY

На тему: Ідеологічний порівняльний аналіз партій "Альтернативи для Німеччини" та "Національне об'єднання".

Курсова робота з політології

Виконав: студент 4-го року навчання

Спеціальності

052 Політологія

Остапенко Гліб Тарасович

Керівник: Андреас Умланд

Доктор філософії з політології

Рецензент

Дипломна робота захищена

З оцінкою _____

Секретар ЕК _____

« » _____ 20__ р.

Київ – 2024 р.

План

Вступ.....	3-7 с.
Розділ 1	
Дефеніція правого-популізму та його складових.....	8-9 с.
Розділ 2	
Виборчі процеси та електоральні наслідки.....	10-12 с.
Лідери та члени партії, їх політичні та ідеологічні позиції.....	13-20 с.
Розділ 3	
Відокремлення від Ісламу, імміграція, євреї.....	21-24 с.
Міграційна криза та закриття кордонів.....	24-29 с.
Використання євреїв у досягненні своїх цілей.....	29-33 с.
Розділ 4	
НАТО, Бундесвер та Європейська армія.....	34-37 с.
Ідеологічне ставлення до Сполучених Штатів.....	37-39 с.
Ідеологічне ставлення до Російської Федерації, війна в Україні.....	39-42 с.
Ідеологічне ставлення до Китайської Народної Республіки.....	43-45 с.
Розділ 5	
Загальні засади економічної політики партії.....	46-47 с.
Конкуренція, підприємництво та самостійність.....	47-48 с.
Оподаткування.....	48-50 с.
Розділ 6	
«Національне об'єднання»: Електоральні успіхи партії з новою лідеркою, ідеологічні позиції лідерів, відношення до іммігрантів.....	51-53 с.
Лідери партії.....	54-58 с.
Імміграційна політика партії.....	58-63 с.
Розділ 7	
Безпекова та зовнішня політика: відношення партії до НАТО, Росії та війни в Україні, США та Європейського Союзу.....	63-72 с.
Розділ 8	
Економічна ідеологія партії.....	73-75 с.
Розділ 9.....	76-81 с.
Порівняння ідеологій партій «Алтернатива для Німеччини» та «Національне Об'єднання».....	76-81 с.
Джерела.....	82-94 с.
Анотація.....	95-96 с.

Вступ

Право-популістичні партії в Європі стали більш помітним явищем за останні кілька десятиліть. Поточні партії змінюють політичний ландшафт і спосіб формування політики, а іноді навіть сприяють заворушкам, протестам та дестабілізації політичного та інституційного становища всередині тої чи іншої країни. Таке явище в континентальній Європі стало поштовхом для нових академічних досліджень того, яким чином розвивається популізм, право-радикальні партії та рухи, і які це має наслідки для демократичних держав та їх стабільного демократичного врядування.

Поява партії "Альтернатива для Німеччини" (АдН) у німецькому політичному просторі є прямою ознакою поточної тенденції. АдН була створена у 2013 році для протидії європейській борговій кризі, однак з часом партія перетворилася на популістичну праву силу, що вже рівно як 10 років поспіль приймає активну участь у політичному житті Федеративної республіки Німеччина.

Стрімке зростання АдН в Німеччині викликало багато дебатів та суперечок не тільки серед науковців, але і серед населення, політиків, чиновників тощо. Партія кинула виклик усталеним або ж то класичним німецьким партіям, таким як Соціал-демократична партія Німеччини (СДПН) та Християнсько-демократичний союз (ХДС) з її баварською сестрою Християнсько-соціальним союзом (ХСС).

Схожа тенденція спостерігається також у іншій великій державі Європейського Союзу – Франції.

Партія «Національний фронт», а вже тепер після ребрендингу «Національне Об'єднання», з'явилася на політичному полі раніше ніж німецька партія АдН – аж у другій половині 20 століття (1973).

Партія під лідерством засновника Жана-Маріна ле Пена довгий час була маргіналізована й не отримувала дійсно значних та вагомих електоральних

успіхів, (від 8% до 11% до парламенту), які б могли впливати на французьку політику.

Використовуючи популістську риторичку, Ле Пен позиціонував себе як людину, яка втілює інтереси народу, протиставляючи себе так званій "банді чотирьох", до якої входили партії РПР, СДС, ПС та Комуністична партія. Наріжним каменем його виборчої кампанії був принцип "національної переваги". На президентських виборах 1988 року Ле Пен отримав безпрецедентні 14,4% голосів, що вдвічі більше, ніж у 1984 році.

На президентських виборах 2002 року прогнози передбачали другий тур між чинним президентом Жаком Шираком та кандидатом від Соціалістичної партії (ПС) Ліонелем Жоспеном. Однак результат виборів набув несподіваного повороту, коли Жан-Марі Ле Пен незначно випередив Жоспена на 0,7% у першому турі, забезпечивши собі друге місце і вихід до другого туру.

Відмова Ширака від дебатів з Ле Пен призвела до скасування традиційних телевізійних дебатів. Зрештою, Ширак здобув президентську посаду з переконливою перемогою у 82,2% голосів

В період з 2003 по 2010 рік партія та її рейтинги кінцево занепали. У вересні 2008 року Жан-Марі Ле Пен оголосив про свій намір піти у відставку з посади лідера Національного фронту (НФ) до 2010 року. Основним претендентом на його місце була його дочка Марін Ле Пен. 15 січня 2011 року Марін Ле Пен отримала необхідні дві третини голосів, щоб стати новим лідером НФ й з цього почалася нова історія партії.

План написання дипломної роботи:

- Визначення проблематики
- Актуальність
- Мета та завдання
- Об'єкт та предмет
- Методологія

Визначення проблематики

- Ідеологічні засади та програмні цілі: Оцінка основних ідеологічних принципів кожної партії, включаючи їх позиції щодо міграції, економічної політики, суверенітету, європейської інтеграції, зовнішньополітичних партнерів, повномасштабної війни в Україні, тощо.
- Аналіз методів, які партії використовують для залучення прихильників і ведення передвиборчої кампанії, включаючи використання соціальних медіа, публічні виступи та інші форми комунікації.
- Розгляд того, як партії впливають на політичний ландшафт у своїх країнах.
- Електоральна підтримка та соціальна база: Дослідження демографічних та соціально-економічних факторів, які впливають на підтримку цих партій, включаючи аналіз їх електорату.
- Контраверсії та критика: Огляд основних скандалів, критики та контраверсій, пов'язаних з кожною партією, включаючи звинувачення в екстремізмі, расизмі, ксенофобії та інших формах дискримінації.
- Аналіз історії кожної партії, їхнього розвитку, змін у лідерстві та ідеології, а також впливу на політичні процеси в їх країнах.

Актуальність дослідження

Обидві партії представляють собою частину ширшого європейського тренду зростання правого популізму та націоналізму, що викликає занепокоєння серед прихильників демократії, багатогранності та плюралізму. Вивчення партій дозволяє краще зрозуміти причини та наслідки й можливі подальші наслідки поточного тренду.

Щобільше партії мають значний вплив на політичний дискурс та політику в своїх національних державах, а також на рівні Європейського Союзу. Правопопулістичні партії ставлять під сумнів існуючі підходи до європейської інтеграції, міграції, безпеки та економічної політики.

Важливо зауважити, що аналіз поточних партій дає можливість зрозуміти, як вони відображають та впливають на соціальні та культурні виклики сучасності, включаючи питання ідентичності, міграції та інтеграції.

Критика, з якою стикаються обидві партії за їхній радикалізм, расизм та антидемократичні тенденції, підкреслює необхідність дослідження та розуміння причин й можливих наслідків.

Також вивчення методів, які ці партії використовують задля мобілізації підтримки свого електорату, включаючи використання соціальних медіа та інших новітніх комунікаційних стратегій, є актуальним для розуміння сучасної політичної комунікації.

Позиції цих партій щодо міжнародних відносин, включаючи ставлення до повномасштабної війни в Україні, Росії, НАТО, США, Китаю та інших міжнародних акторів, мають свій значний вплив на політику національних держав, так як партії, які досліджуються репрезентовані у законодавчих органах Німеччини та Франції, мають свій вплив на формування політик, а лідери партій – мають інтенції стати головами уряду або ж президентами.

Мета дослідження

Сформулювати повноцінне розуміння ідеологій партій «Альтернатива для Німеччини» та «Національне Об'єднання» у порівняльному аналізі.

Завдання дослідження

- Проаналізувати електоральні рейтинги партій, їх репрезентацію у національних парламентах, підтримку лідерів
- Проаналізувати лідерів партії, їх публічну риторику та наративи, ідеологічні позиції, політику за яку виступають.
- Проаналізувати ставлення партії та її членів до імміграційної кризи у Європі
- Проаналізувати ставлення партій до війни в Україні, зв'язки з росією, ставлення до НАТО, США, національних структур Брюсселю тощо.
- Проаналізувати економічну ідеологію партії, соціальні програми, протекціонізм у сфері торгівлі тощо.
- Провести порівняльний аналіз

Об'єкт та предмет дослідження

Об'єкт: партії «Альтернатива для Німеччини» та «Національне Об'єднання»

Предмет: Ідеологія обох партій, електоральний рейтинги та їх репрезентація, лідери та ідеологічні позиції, ставлення до імміграційних процесів та контролю кордонів, політичні технології партій та їх комунікація з електоратом, ставлення партій до зовнішньополітичних гравців – США, Китай, Росія, повномасштабна війна в Україні, а також позиції партій щодо

НАТО, наднаціональних структур ЄС, безпекових питань, фінансово-економічних питань.

Методологія

- Аналіз історичного контексту та лідерів партій дозволить виокремити та зрозуміти основні ідеологічні позиції головних суб'єктів втілення політик
- Контент-аналіз офіційних заяв, прес-релізів та інших публічних виступів обох партій дозволить виявити ключові ідеологічні позиції, пріоритети та цінності кожної з партій.
- Для з'ясування впливу ідеології партій на виборців буде проведено аналіз соціологічних даних. Опитування громадської думки, аналіз виборчих результатів та інші емпіричні дані дозволять оцінити рівень підтримки партій в різних соціальних групах.
- Детальний аналіз програмних документів
- Порівняльний аналіз обох партій дозволить виокремити та віднайти схожі та розбіжні ідеологічні позиції найбільших право-популістичних партій у Європі

Розділ 1

Дефеніція правого-популізму та його складових

Правий популізм являє собою політичну ідеологію, що поєднує елементи правої політики з популістською риторикою і темами. Дискурс, характерний для цієї ідеології, відзначається антиелітарними позиціями, критикою істеблішменту та претензіями на представництво або виступ від імені "простих людей".

Ключові теми, що повторюються серед правих популістів, охоплюють неонаціоналізм, соціальний консерватизм, а також економічний та фіскальний консерватизм. Головною метою, яку часто переслідують прихильники цієї ідеології, є захист національної культури, ідентичності та економічних інтересів від того, що сприймається як загрози або «виклики ззовні».

Роджер Ітвелл та Метью Гудвін описують національний популізм як ідеологію, що підкреслює первинність культури та інтересів нації. Правий-популізм обіцяє представляти інтереси громадян, які вважають, що їх не помічають або зневажають віддалені і часто корумповані еліти. Цей рух розглядається як привід зростаючою незгода з традиційними політичними рамками та ліберальними цінностями. [\[1\]](#)

На думку Ітвелла та Гудвіна, ця незгода не є антидемократичною за своєю суттю. Натомість націонал-популісти критикують окремі аспекти ліберальної демократії, як вона розвинулася в західному контексті, виступаючи проти певних її аспектів, а не проти самого демократичного процесу. [\[2\]](#)

Жан-Ів Камю та Ніколя Лебур тлумачать "національний популізм" як намагання поєднати соціально-економічні цінності, які зазвичай асоціюються з лівими, з політичними цінностями правих, виступаючи за референдумну республіку, яка прагне вийти за межі традиційних політичних поділів та інституційних рамок. Їхньою метою є інтеграція політичного (демосу),

етнічного (етносу) та соціального (що представляє робітничий клас) конструктів "народу". Націонал-популісти заявляють про свою відданість захисту інтересів "пересічного громадянина" і відстоюванню "здорового глузду", позиціонуючи себе проти того, що вони сприймають як "зраду неминуче корумпованих еліт". [\[3\]](#)

Соціолог Ханде Еслен-Зія стверджує, що праві популістські рухи використовують те, що вона називає "наукою тролів", тобто спотворені наукові аргументи, інтегровані в популістський дискурс. Ця інтеграція формує альтернативний наратив, який розходиться з усталеним науковим консенсусом, фактично створюючи версію реальності, яка підтримує ідеологічні та риторичні рамки право-популістичних рухів. [\[4\]](#)

Хоча імміграція часто є центральною темою багатьох національних правих популістських рухів, фокус часто виходить за межі простої імміграції і охоплює різні культурні питання. До них належать питання релігії, гендерних ролей і сексуальності, що особливо підкреслюється участю цих рухів у транснаціональних кампаніях проти гендерної теорії. [\[5\]](#)

Таке розширення фокусу дозволяє правим популістам апелювати до ширшого кола культурних тривог і занепокоєнь, тим самим консолідуючи свій наратив навколо захисту традиційних цінностей і норм від зовнішніх впливів і ліберальних ідеологій.

Розділ 2

«Альтернатива для Німеччини»

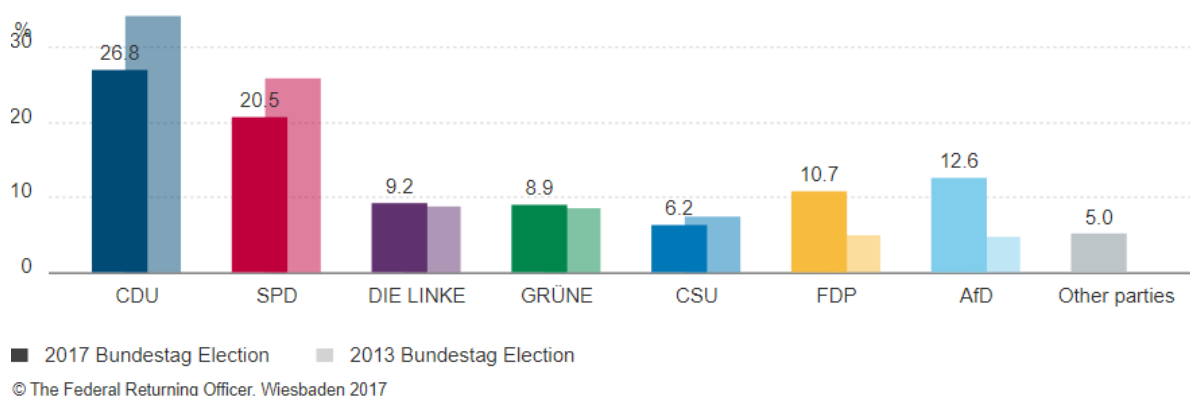
Виборчі процеси та електоральні наслідки

Після великої хвилі переселення в результаті політичних, військових та релігійних катаклізмів на Близькому Сході та в Північній Африці багато біженців почали шукати для себе нові можливості для того, щоб забезпечити подальше майбутнє та свою родину. Потік біженців в основному був спрямований в сторону країн Європейського Союзу. Значну кількість мігрантів прийняла саме Німеччина. Кількість біженців в цій країні зросла з відмітки в 187 545 тис. у 2013 р. до 1 200 636 тис. у 2020 р. [6]

Партія «Альтернатива для Німеччини» була заснована ще в 2013 році, проте саме завдяки антиіммігрантським лозунгам змогла досягти надзвичайно високого результату на виборах до Німецького Бундестагу (нижня палата парламенту) у 2017 році, набравши 12,6%, і ставши третьою за величиною партією в період з 2017 по 2021 рік.

Percentage of second votes

Bundestag election 2017, Germany
Final result

Більше того, партія «Альтернатива для Німеччини» ще до парламентських виборів 2017 року отримала перші важливі результати завдяки критиці Канцлерки Ангели Меркель та її політики щодо прийому біженців на території Німеччини.

Найбільш вражаючого успіху партія, яка виступає за обмеження імміграції, досягла в землі Саксонія-Анхальт у 2016 році. Там партія Меркель (ХДС) набрала 29,8% (30 місць у парламенті), АДН – **24,2%** (24 місць у парламенті), Ліва партія – 16,2% (17 місць), СДПН – 10,6% (11 місць), «Зелені» – 5,2% (5 місць), ВДП – 4,9%. У Саксонії-Анхальт для абсолютної парламентської більшості необхідні 52 місця. [\[7\]](#)

Напередодні федеральних виборів 2021 року в Німеччині партія "Альтернатива для Німеччини" (АдН) прийняла передвиборче гасло "Німеччина. Але нормальна" та сформулювала позицію проти запровадження подальших локдаунів як реакції на пандемію COVID-19. [\[8\]](#)

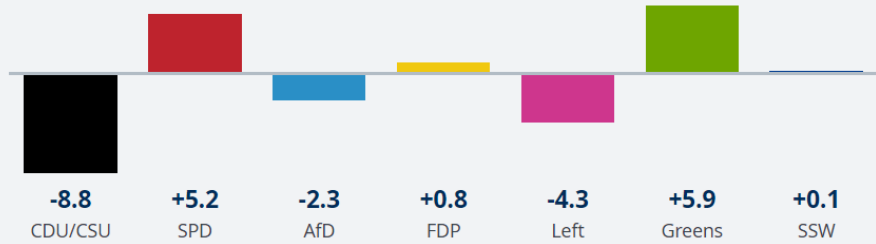
Незважаючи на ідеологічний зсув у бік більш радикальних позицій з економічних питань та послідовне дотримання жорсткої соціокультурної доктрини, спроби АдН представити більш мейнстримний імідж для виборців виявилися невдалими. Передвиборча платформа була розкритикована як занадто екстремістська. Партія не могла розглядатися як життєздатний учасник урядової структури з боку центристських груп.

Під час виборчого процесу АдН отримала зменшену частку своїх голосів на національному рівні, отримавши 10,3% від загальної кількості голосів, що менше, ніж 12,6% на виборах 2017 року. Тим не менш, партія досягла значного успіху на виборах у регіонах Саксонії та Тюрінгії, де вона отримала найбільше голосів, а також загалом продемонструвала електоральні успіхи у східних регіонах Німеччини. [\[9\]](#)

Votes - Gains and losses

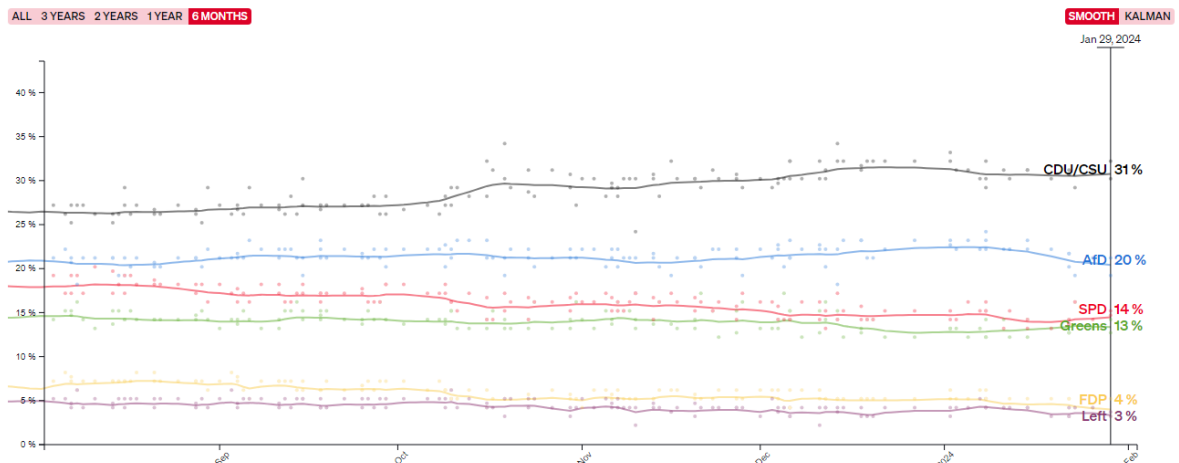
Official result

Source: The Federal Returning Officer

Нещодавні опитування громадської думки свідчать про зростання підтримки партії "Альтернатива для Німеччини" (АдН) з боку виборців, про що свідчать як муніципальні вибори, так і прогнозовані наміри голосувати на майбутніх федеральних виборах до Бундестагу, запланованих на 2025 рік. На тлі потрясінь у "Коаліції світлофорів" - альянсі Соціал-демократичної партії, Партії зелених та Вільної демократичної партії - АдН, як повідомляється, набирає додаткові відсотки підтримки виборців. Новий сплеск популярності свідчить про зміну політичного ландшафту і може мати значні наслідки для майбутньої електоральної динаміки в Німеччині. Останні дані опитувань за 29 січня 2024 року свідчать, що партія має 20% голосів до нижньої палати парламенту Німеччини (Бундестаг) [\[10\]](#)

Germany — National parliament voting intention

Лідери та члени партії, їх політичні та ідеологічні позиції.

Люке (2013-2015)

Бернд Люке - німецький економіст і політик, найбільш відомий своєю роллю у заснуванні партії "Альтернатива для Німеччини" (АдН). Як один з перших лідерів партії, він допоміг сформувати її напрямок та політичну ідеологію [\[11\]](#). Під час його керівництва партія АдН зосередилася на євроскептицизмі та економічній політиці, виступаючи за розпуск Єврозони.

Він висловлював своє занепокоєння щодо економічних ризиків і втрати національного суверенітету, які пов'язані з використанням валюти євро, а також щодо того, як Європа може подолати боргову кризу. Економічна освіта Люке вплинула на його першочергову партійну позицію, яка ставила на перше місце фіскальну відповідальність серед суспільства та оптимізацію цього процесу з боку виконавчої влади федерації. Щобільше Люке у свої ідеології наголошував на національному самовизначенні та говорив про важливість реформованого Європейського Союзу, який би ставив економічну стабільність вище за політичну інтеграцію держав-членів.

Люке критикував підхід Європи до боргової кризи, стверджуючи, що порятунок боржників з інших країн-членів ЄС накладає надмірний тягар на німецьких платників податків.

«Люкке не хоче євро - принаймні, не спільної валюти в тому вигляді, в якому вона існує зараз. Він також хоче, щоб південноєвропейські країни з великою заборгованістю вийшли із зони спільної валюти, і відкидає існуючі механізми порятунку євро. Він прагне іншої Європи - або, принаймні, іншого ЄС». [\[12\]](#)

В результаті, Люке запропонував створити Європейський валютний фонд, який міг би пропонувати кредити замість допомоги країнам єврозони. Ці пропозиції знайшли відгук у частини німецького електорату, стурбованого економічними наслідками європейської інтеграції та роллю Німеччини у допомозі іншим країнам Єврозони.

Люке покинув АдН у 2015 році через внутрішні розбіжності щодо курсу партії. [\[13\]](#) У міру того, як партія зміщувалася в бік правого популізму і жорстких позицій щодо імміграції та прикордонного контролю, Люке все більше турбувався про націоналістичні тенденції всередині АдН.

«Оголошуючи про своє рішення пресі, Люкке попередив, що партія "безповоротно потрапила в чужі руки". Він сказав, що продовження роботи в партії означало б виступати в ролі "буржуазного прикриття" для політичних поглядів, які він рішуче відкидає. Він сказав, що антиамериканізм, ксенофобія і фундаментальна недовіра до політичної системи взяли гору в партії, і висловив жаль, що не встиг вчасно виступити проти цього». [\[14\]](#)

Програвши боротьбу за лідерство Фрауке Петрі, він покинув партію і заснував Альянс за прогрес і оновлення (ALFA), пізніше відомий як Ліберально-консервативні реформатори (LKR). [\[15\]](#)

Петрі (2013-2017)

З 2015 по 2017 рік Фрауке Петрі, німецька вчена, підприємець і політик, очолювала партію "Альтернатива для Німеччини" (АдН). Її стиль керівництва називали "екстремістським", оскільки під час її перебування при владі партія проводила жорстку політику щодо імміграції та закликала посилити контроль над дежавними кордонами ФРН.

Петрі приєдналася до АдН у 2013 році, невдовзі після її заснування, і швидко стала відомим та досить популярним членом партії як серед однопартійців, так і серед прихильників політичної сили. У 2014 році Петрі здобула посаду лідера АдН у Саксонії і стала першим представником партії в законодавчому органі федеральної землі. Петрі замінила Бернда Люке на посаді голови АдН після його відставки у 2015 році.

Петрі змістила основний курс партії «Альтернатива для Німеччини» з економічних проблем та європейської інтеграції на проблеми міграційної кризи з Близького Сходу та Північної Африки, національної ідентичності, культурних та традиційних цінностей. Вона вимагала суворіших обмежень щодо пересування через німецькі кордони, намагаючись сильно загострити та популяризувати питання щодо переселення великої кількості мусульман до Німеччини. Петрі також висловила занепокоєння щодо ісламізації Німеччини та занепаду традиційних німецьких цінностей.

«Петрі називають німецьким еквівалентом Марін Ле Пен, і вона, безумовно, викликає таку ж ненависть зі сторони лівих сил, як і французька лідерка ультраправих. Одного разу Фрауке Петрі сиділа в кафе в провінційному містечку Геттінген у травні, коли до неї увірвалися шестеро молодиків у масках. Вони перекинули її столик, закидали її пластиковими пакетами з фруктовим соком і кричали "Нацисти геть!", перш ніж втекти. Петрі була вся мокра, забруднена і розлючена. Вона описала напад як "зловмисне посягання на моє право на свободу слова" і вимагала негайного поліцейського розслідування. Нападники так і не були спіймані», - повідомляє газета [The Independent](#). [16]

Правий популізм і націоналізм характеризували політичну думку Петрі всередині АдН, оскільки вона прагнула звернутися до ширшого кола електорату, незадоволених тим, як традиційні політичні партії вирішують політичні питання всередині країни. Ця зміна акцентів допомогла АдН

здобути більшу підтримку ультраправих виборців і стала ключовим фактором їхнього успіху на виборах у 2017 до головної законодавчої будівлі ФРН.

Як голова АдН, Фрауке Петрі часто публічно обговорювала питання імміграції, безпеки кордонів та національної ідентичності. Вона регулярно критикувала імміграційну політику канцлера Німеччини Ангели Меркель, стверджуючи, що вона становить небезпеку для соціальної згуртованості та національної безпеки. Петрі також виступала з пропозиціями про те, щоб прикордонники використовували зброю для припинення несанкціонованого перетину кордону з боку мігрантів.

У своїх публічних виступах Петрі часто наголошувала на необхідності збереження і розвитку традиційних німецьких цінностей, культури та ідентичності. Щодо мусульманської інтеграції та ймовірних культурних зіткнень, вона висловила занепокоєння тим, як іноземці з Близького Сходу та Північної Африки вплинуть на німецьку культуру.

Мойтен (2013 – 2022)

Йорг Мойтен народився у 1961 році і отримав ступінь доктора економічних наук в Університеті Мюнстера. У 2013 році, в рік заснування АдН, Мойтен приєднався до партії. Незабаром він посів чільне місце в партії і разом з Петрі був обраний одним з національних речників партії у 2015 році. З 2016 по 2019 рік він також був лідером АдН у Баден-Вюртемберзі та депутатом тамтешнього парламенту.

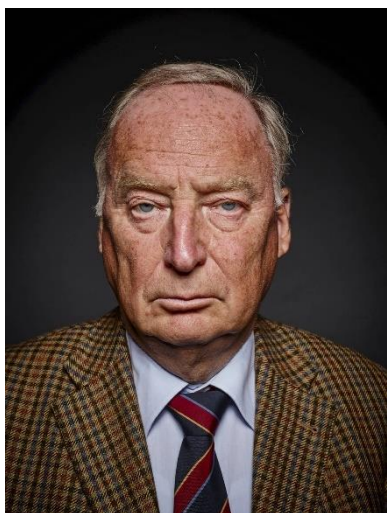
Політична ідеологія Мойтена поєднує в собі економічний лібералізм, євроскептицизм, консервативні соціальні цінності та акцент на національній ідентичності. Він висловлював своє різке несхвалення тій економічній політиці, яку проводив Європейський Союз, зокрема, щодо управління

борговою кризою та валютою євро. Мойтен також підтримує вільну ринкову економічну політику, обмежене державне втручання та фіскальну відповідальність.

Мойтен виступає за суворіший контроль на кордонах, більш селективну імміграційну політику та збереження німецької культури і цінностей. Незважаючи на ці погляди, він намагався дистанціювати партію від більш крайніх правих ідеологічних тенденцій, створюючи загальний більш поміркований імідж.

"Серце партії сьогодні б'ється дуже далеко вправо і з підвищеною частотою", - сказав він в інтерв'ю німецькому суспільному мовленню, додавши, що "я бачу тут досить тоталітарні тенденції". [\[17\]](#)

Гауланд (2017-2019)

Александр Гауланд у своїх публічних виступах як національний речник АдН часто зосереджувався на таких темах, як імміграція, національна ідентичність та європейська інтеграція. Він часто ставив під сумнів дії Європейського Союзу та ймовірну втрату національного суверенітету Німеччиною внаслідок подальшої інтеграції.

Гауланд час від часу робив надзвичайно суперечливі публічні заяви, що постійно викликало гнів, нарікання, критику з боку ЗМІ та його політичних конкурентів. Наприклад, раніше він описав нацистську епоху в історії Німеччини як "пляму пташиного посліду", що викликало різку критику за тривіалізацію звірств Голокосту і Третього Рейху.

"8 травня не має потенціалу бути святом, тому що це амбівалентний день", - додав Гауланд в інтерв'ю газетній групі RedaktionsNetzwerk Deutschland. "Для в'язнів концтаборів це був день визволення. Але це також був день абсолютної

поразки, день втрати значної частини Німеччини і втрати можливості щось змінити". [18]

Джем Оздемір, депутат від «Зеленої» партії в Ізраїлі, написав, що "кожен, хто бачить у цьому "абсолютну поразку", стоїть на неправильному боці барикад".

"Не дивно, що Олександр Гауланд бачить у 8 травня передусім "абсолютну поразку", - сказала Шарлотта Кноблох, відома єврейська лідерка. Більшість людей в Німеччині сприймають дату поразки нацистського режиму як "підставу для щастя і вдячності", - додала вона. "Це був день, який зробив свободу і демократію в Німеччині знову можливими". [19]

Як національний речник і член Бундестагу, Олександр Гауланд відіграв ключову роль у партії "Альтернатива для Німеччини" (АдН). Правий популізм, націоналізм та євроскептицизм найкраще описують його політичну ідеологію в партії. У своїх промовах та публічних коментарях він часто робить політичний акцент саме на проблемах, пов'язаних з імміграцією, національною ідентичністю та німецькими традиціями. Гауланд був індивідом, який провокував великі розбіжності всередині АдН, а його публічні наративи часто були занадто суперечливими.

Вайдель (2017 – теперешній час)

Аліс Вайдель народилася 1979 року в західнонімецькому місті Гютерсло. Вона працювала в банківській та фінансовій сфері, обіймаючи посади в Goldman Sachs та Allianz Global Investors, а також має ступінь доктора економічних наук

Університету Байройта. Вайдель приєдналася до АдН у 2013 році і відтоді обіймала низку керівних посад. У 2017 році вона була обрана депутатом

Бундестагу від виборчого округу Баден-Вюртемберга на Боденському озері. З 2017 по 2021 рік Вайдель також очолювала парламентську групу АдН.

Політична філософія Аліс Вайдель визначається синтезом націоналізму та економічного лібералізму. Вона ставила під сумнів економічну політику Європейського Союзу, зокрема, використання євро і те, як він впорався з борговою кризою.

Вайдель відома своєю загальною жорсткою позицією. Вайдель являється матір'ю та лесбійкою, проте виступає проти одностатевих шлюбів, які у 2017 році легалізували у Німеччині.

«Коли Німеччина, здавалося, була готова остаточно схвалити одностатеві шлюби, Вайдель написала, що "дебати про "шлюб для всіх", в той час як мільйони мусульман нелегально іммігрують до Німеччини, - це просто жарт», - повідомили у лівому виданні Vox. «Це був хороший шанс показати її більш консервативним союзникам по партії, що вона все ще проти одностатевих шлюбів", - сказав Тімо Лохоцький лівому виданню Vox, політолог з Німецького фонду Маршалла. [\[20\]](#)

Хрупалла (2019 – теперешній час)

Тіно Хрупалла народився 1975 року у Вайсвассері, Східна Німеччина, і до приходу в політику працював маляром і лакувальником, одночасно займаючись власним бізнесом. У 2015 році він приєднався до АдН і незабаром був обраний до Бундестагу від виборчого округу Горліц у Саксонії.

Політична ідеологія Хрупалли обертається навколо імміграції, національної ідентичності та культурних цінностей. Він виступав з критикою німецької

політики щодо біженців і закликав до посилення прикордонного контролю. Крім того, Хрупалла висловлював занепокоєння щодо ісламізації Німеччини та ерозії традиційних німецьких цінностей.

Хрупалла намагався створити поміркований імідж для своєї партії, дистанціюючись від більш крайніх правих тенденцій. Однак критики стверджують, що його риторика і політична позиція все ще дотримуються ультраправої ідеології. Крім того, Хрупалла висловлює сумніви щодо зміни клімату та виступає проти переходу Німеччини на відновлювані джерела енергії.

З початку повномасштабної війни росій проти України Хрупалла активно коментує події, які пов'язані з темою переговорів. У соціальних мережах він пише: «Президент України Володимир Зеленський на саміті ЄС закликав надати західні винищувачі, але не отримав жодних обіцянок. Державний секретар США Ентоні Блінкен, тим часом, не виключає, що на майбутніх мирних переговорах будуть обговорюватися кордони України. Українські громадяни і політики повинні нарешті усвідомити, що добробут і територіальна цілісність їхньої країни не є головним пріоритетом для всіх західних партнерів. Тоді шлях до миру можна буде підготувати швидше, ніж вважалося раніше. Не мирний план українського президента, а мирний план Китаю наразі має найкращі перспективи для реалізації». [\[21\]](#)

Розділ 3

Відокремлення від Ісламу, імміграція, євреї

Пріоритетність німецької культури в рамках державної культурної та мовної політики є раціональним і необхідним підходом. Однак розмежування партії "Альтернатива для Німеччини" (АдН) на "своїх" і "чужих" різко загострює питання мігрантів, створюючи середовище, яке може скоріше стримувати, ніж сприяти інтеграції в німецьке суспільство.

Незважаючи на заяви АдН про підтримку плюралізму думок, релігійної свободи, свободи слова та демократичних виборчих процесів, існує помітний розрив між цими заявленими ідеалами та реальними діями партії, про що свідчить риторика, яка використовується під час публічних зібрань, а також наративи, що містяться у передвиборчих рекламних матеріалах. Ця невідповідність підкреслює відчутну ворожість до осіб, які ідентифікують себе з ісламом або належать до мусульманських громад, що свідчить про протиріччя між публічно проголошеними принципами партії та її практичною діяльністю.

Партія «Альтернатива для Німеччини» використовує передвиборчу рекламу, де фактично принижує релігійну заборону мусульманам їсти свинину. Реклама АдН містить поросю з написом: «Іслам? Це не вписується в нашу кухню» – посилення на той факт, що віруючі мусульмани не їдять свинину. [\[22\]](#)

Подібні антиісламські наративи відображені і на іншому плакаті від партії «Альтернатива для Німеччини». Тут «Альтернатива для Німеччини» подвоїла ісламофобію в своїй новій національній кампанії. На одному плакаті, який з'явився на вулицях Берліна, зображено двох жінок, одягнених у купальні костюми. Слоган: «Бурки? Ми віддаємо перевагу бікіні». [\[23\]](#)

Партія "Альтернатива для Німеччини" у своїй політичній програмі висловлює чітку позицію проти поширення ісламської віри та мусульманських

культурних практик у німецькій державі. Лідери партії та сама програма проводить чітку ідеологічну межу між християнською та ісламською культурами, наполягаючи на несумісності двох релігійних традицій в одному суспільно-політичному просторі.

Програма АдН прямо кидає виклик впливу ісламських лобістських зусиль і стверджує, що шаріат стоїть в прямій опозиції до німецької правової системи. Ця позиція ґрунтується на переконанні, що ісламські правові принципи і практики суперечать фундаментальним цінностям і християнсько-гуманістичним основам німецької культури.

У програмному документі партії чітко зазначено: "АдН однозначно виступає проти практики ісламської віри, якщо вона суперечить принципам вільної демократичної правової системи, нашим правовим статутам і християнсько-гуманістичному корінню нашої культури. Шаріат вважається несумісним з нашою правовою системою та суспільними цінностями" (розділ 7.6: "Іслам у суперечності з нашими цінностями"). [\[24\]](#)

У своїй політичній програмі "Альтернатива для Німеччини" (АдН) виступає проти фінансування будівництва мечетей за державні кошти або ж іншими суб'єктами, стверджуючи, що це сприяє поширенню екстремістських інтерпретацій шаріату, які становлять загрозу національній безпеці Німеччини.

АдН виступає категорично проти присутності мінаретів у межах кордонів країни, стверджуючи, що мінарети символізують відмову від мультикультурного духу і звеличують єдине божество, тим самим демонструючи нетерпимість до різноманітних релігійних переконань, на відміну від інклюзивності, характерної для християнства. Партія стверджує, що принципи шаріату і монотеїзму можуть серйозно підірвати основи мультикультуралізму, ідеологічного плюралізму і вкорінені християнські традиції в німецькому суспільстві.

Уривок з програми АдН висвітлює цю точку зору: "АдН виступає проти мінарету як символу ісламського верховенства, а також проти заклику муедзина, який проголошує єдину божественність мусульманського Аллаха. Ця позиція подається як відмова від ісламського домінування та утвердження толерантності й мирного релігійного співіснування, які підтримує сучасне християнство" (розділ 7.6.3 про припинення іноземного фінансування мечетей). [\[25\]](#)

Партія "Альтернатива для Німеччини" (АдН) виступає за заборону носіння паранджі в громадських місцях. У програмних документах партії стверджується, що паранджа - одяг, який має як політичний, так і релігійний підтекст, - перешкоджає повній інтеграції біженців у німецьке суспільство. АдН пропонує узгодити правила щодо паранджі з французьким підходом, де після міграційної кризи цей одяг був заборонений, зокрема, в освітніх установах.

Уривок з програми АдН підкреслює цю позицію: "АдН вимагає повної заборони паранджі в громадських місцях і в державному секторі. Вона стверджує, що паранджа або нікаб є фізичним бар'єром, який перешкоджає культурній асиміляції та суспільній гармонії. Отже, заборона вважається необхідною і, згідно з рішенням Європейського суду, вважається юридично допустимою" (розділ 7.6.5 про заборону носіння паранджі в громадських місцях). [\[26\]](#)

Також партія виступає проти прийняття будь-яких освітніх квот чи пільг, спеціально розроблених для дітей мусульманського походження. Партія підкреслює нерозривний зв'язок між традиційними християнськими сімейними цінностями та німецькою системою освіти. Вона виступає за асиміляцію мігрантів у цю систему, підкреслюючи важливість поваги до вчителів - етнічних німців та обов'язкову участь усіх учнів, незалежно від їхнього походження, у повному обсязі навчальної програми, запропонованої для корінного населення.

Програма АдН прямо виступає проти надання будь-яких особливих привілеїв учням-мусульманам, наполягаючи на їхній участі в уроках фізкультури та шкільних екскурсіях нарівні зі своїми однолітками. Вона передбачає, що учні-мусульмани та їхні сім'ї повинні беззаперечно поважати і визнавати авторитет вчителів, які розглядаються як представники суспільних норм і цінностей, що підтримуються в Німеччині.

Уривок з програми партії підкріплює цю думку: "АдН рішуче відкидає спеціальні умови для учнів-мусульман, виступаючи натомість за їхнє недиференційоване включення в усі шкільні заходи, включаючи фізкультуру та екскурсії. Вкрай важливо, щоб учні-мусульмани та їхні опікуни повністю визнавали і підпорядковувалися органам освіти, які втілюють основні принципи і культурний етос нашого суспільства" (розділ 8.2.8 про ліквідацію привілеїв для учнів-мусульман).

Міграційна криза та закриття кордонів

Після міграційної кризи, що виникла у 2015 році, "Альтернатива для Німеччини" (АдН) виступила з різкою критикою імміграційної політики канцлерки Ангели Меркель, стверджуючи, що приплив мігрантів з різним культурним і релігійним походженням становить значну загрозу для соціальної згуртованості та безпеки Німеччини.

Позиція АдН щодо імміграції помітно відрізняється від позиції інших основних німецьких політичних партій, зокрема Християнсько-демократичного союзу (ХДС)/Християнсько-соціального союзу (ХСС), Соціал-демократичної партії (СДПН), Вільної демократичної партії (ВДП) та "Альянсу 90/Зелених".

АдН використовує антиіммігрантську популістську риторику для артикуляції своїх поглядів, а такі заяви, як "Африку не можна врятувати в Європі", посідають чільне місце в розділі "Програма" на її офіційному веб-сайті. Партія

звертає увагу на демографічні прогнози, які вказують на те, що населення Європи, як очікується, скоротиться і досягне приблизно 540 мільйонів до 2025 року, причому третина цього населення буде у віці старше 60 років. АдН стверджує, що цей демографічний зсув є критичним викликом для європейської, а отже і німецької, традиційної ідентичності та культури, які потенційно можуть бути маргіналізовані через постійну міграцію економічно неблагополучних верств населення з Африки до багатших регіонів Європи.

Фрагмент з сайту партії «Альтернатива для Німеччини»: “Порівняно з Європою чи Америкою, Африка є богадільнею. Обидві причини – зростання населення в Африці та різниця в рівні добробуту порівняно з Європою – призводять до величезного міграційного тиску, що має розміри масової міграції. В абсолютних цифрах нині бажаючих мігрувати близько 350 мільйонів людей, переважно молодих чоловіків. До 2050 року їхня кількість збільшиться приблизно до 950 мільйонів” (Розділ: «Програма». Підрозділ: «Африку не можна врятувати в Європі»). [\[27\]](#)

Партія "Альтернатива для Німеччини" (АдН) стверджує, що щедрі соціальні виплати та фінансові субсидії, доступні в Німеччині, діють як магніт для міграції з економічно неблагополучних регіонів Африки, Близького Сходу та інших менш заможних країн ЄС, тим самим створюючи надмірний тиск на фінансове здоров'я Німеччини та стійкість її федерального бюджету. АдН стверджує, що імміграція не є життєздатним рішенням для вирішення проблем, пов'язаних зі зниженням народжуваності серед корінного населення Німеччини. Керівництво партії виступає за розробку та реалізацію цільових ініціатив, спрямованих на стимулювання утримання та заохочення повернення тих, хто емігрував, з метою створення умов, які б дозволили цим людям зробити свій внесок у розвиток Німеччини, побачивши потенціал для особистого та професійного зростання в країні.

Уривок з онлайн-платформи АдН прояснює цю позицію: "Значні соціальні виплати, які пропонує Німеччина, слугують приманкою для значного притоку

економічно неблагополучних мігрантів з інших країн-членів ЄС, а також з третіх країн. Цей сценарій характеризується використанням свободи пересування та права на притулок в ЄС для отримання доступу до німецької системи соціального забезпечення. АдН зобов'язується припинити цю експлуатацію" (знаходиться в розділі "Програма" в підрозділі "Більше ніякої імміграції в соціальні системи"). [\[28\]](#)

Партія АдН вважає за необхідне значно посилити контроль над кордонами держави. Партія пропонує мобілізувати Бундесвер, збройні сили Німеччини, для нагляду та захисту кордонів і прилеглих територій. АдН стверджує, що нинішні заходи безпеки кордонів Німеччини є недостатніми для запобігання несанкціонованому в'їзду мігрантів, які щорічно перетинають кордон. Крім того, партія критикує інституції Європейського Союзу за нездатність вжити комплексних заходів для ефективного захисту кордонів своїх країн-членів. На думку АдН, цей недолік вимагає, щоб окремі країни-члени ЄС взяли на себе відповідальність за посилення безпеки своїх кордонів, щоб забезпечити цілісність і безпеку своїх територій.

Ставлення до євреїв та Другої світової війни

Як партія, що знаходиться на крайньому правому краю політичного спектру, "Альтернатива для Німеччини" (АдН) неминуче привертає увагу до своєї позиції щодо антисемітизму та історичної несправедливості, заподіяної єврейській громаді під час Другої світової війни. Праві популістські та радикальні партії часто наголошують на першочерговому значенні корінного етнічного населення, розглядаючи його як наріжний камінь культурного фундаменту нації, занурений у тисячолітні традиції та моральні цінності.

З огляду на захист німецьких традицій, нуклеарної сім'ї та всеохоплюючої німецької культурної спадщини, позиція АдН щодо єврейської громади, яка тісно переплетена з європейською історією, викликає значні сумніви. У світлі

гучного засудження партією ісламу, її дискримінаційної позиції щодо мусульманських біженців і неприйняття мусульманського одягу, наприклад, паранджі, виникають питання, чи не має АдН подібних намірів щодо викорінення єврейських культурних практик, віри і традиційного вбрання.

Таке зіставлення відкритих позицій партії на тлі історичної чутливості підкреслює необхідність тонкого розуміння того, як АдН поєднує свою націоналістичну риторику та риторику збереження культури з інклюзивністю та повагою до всіх історичних спільнот, які зробили свій внесок у багату та складну спадщину Німеччини.

Співлідер та один з найбільш одіозних лідерів право-радикальної партії «Alternative für Deutschland» Александер Гауланд під час виступу у місті Тюрингія перед молодіжним крилом партії зробив таку заяву: “Гітлер і нацисти – це лише пташиний послід на понад 1000-літній успішній німецькій історії”. [\[29\]](#)

Німецьке суспільство, в якому давно встановилася норма утримуватися від применшення наслідків Другої світової війни та Голокосту, сприйняло коментар Гауланда як порушення цілого суспільного "табу".

Щобільше, лідер АдН в Тюрингії Бьорн Гьоке неодноразово був звинувачений в тому, що він має антисемітські погляди, що з кожним разом доводить - партія дрейфує в бік ультра-правого ідеологічного спектру й м'яко намагається виправдати злочини націонал-соціалістів під час жахливих подій Другої світової війни.

«У вівторок ввечері на балу Ватцьке та в броварні на березі Ельби в районі Міктен ультраправі з АдН закликають до повороту на 180 градусів у німецькій політиці пам'яті. “Німці – єдині у світі люди, які встановили пам'ятник ганьби в самому серці своєї столиці”, – говорить Гьоке, маючи на увазі меморіал жертвам Голокосту. Німецьку історію «роблять паршивою та смішною», додав він. [\[30\]](#)

Публічні заяви лідерів "Альтернативи для Німеччини" (АдН), зокрема Бйорна Гьоке, стали каталізатором значного розколу в тюрінгенській фракції партії. Після цих суперечливих висловлювань Фрауке Петрі, яка на той час була лідером АдН, виступила за виключення Гьоке з партії. Цей внутрішній розбрат висвітлив ширші дебати серед членів АдН щодо напрямку діяльності партії та її іміджу в очах громадськості. Одна з фракцій партії висловила занепокоєння, що надмірно радикальна і націоналістична риторика шкодить репутації АдН, потенційно перешкоджаючи її здатності залучати ширший електорат, особливо у східних регіонах Німеччини. Члени партії побоювалися, що зв'язок партії з крайньо-правими та радикальними ідеологічними позиціями може відштовхнути поміркованих виборців, обмеживши таким чином електоральні перспективи і вплив у політичному ландшафті Німеччини. Більше того, Гьоке відзначився ще однією своєю заявою, коли був на з'їзді молодіжної партії. Хеке заявив, – “Ми шукали де почати марш Пегіди (право-радикальний рух) і не відразу знайшли, тому що не були знайомі з місцевістю. І я досі добре пам'ятаю, як нам довелося пройти через кілька груп так званих антифашистів”. [\[31\]](#)

Після заяви публіка, яка знаходилась у залі, почала обурено кричати, висловлюючи підтримку словам Гьоке.

Наявність праворадикальних, націоналістичних та антисемітських настроїв у "Альтернативі для Німеччини" (АдН) підкреслюється закликами до радикальної зміни підходу Німеччини до своєї історичної пам'яті та зневажливими висловлюваннями про меморіал Голокосту. Такі висловлювання з боку певних сегментів партії свідчать про готовність деяких її членів кинути виклик і потенційно переглянути післявоєнний консенсус у Німеччині та спосіб, у який вона протистоїть своєму націонал-соціалістичному минулому. Така стратегія може сприяти підвищенню видимості партії в публічному дискурсі, оскільки суперечливі заяви часто

отримують широке висвітлення в ЗМІ, що потенційно підвищує електоральну привабливість АдН для певного пулу виборців.

Однак така риторика несе значні ризики і може відштовхнути не лише широку громадськість, а й тих, хто представляє менш радикальні фракції партії або симпатизує їм. Використання екстремістських гасел і просування історичних наративів, що роз'єднують, може призвести до внутрішніх конфліктів, як, наприклад, розкол у тюрингському осередку партії, і в кінцевому підсумку може обмежити здатність партії розширювати свою базу підтримки. Виклик для АдН полягає в тому, щоб пройти тонку межу між мобілізацією своїх основних прихильників за допомогою популістської та націоналістичної риторики і водночас не відштовхнути потенційних виборців, які можуть бути критично налаштовані або ображені спробами применшити або переосмислити історичну відповідальність Німеччини.

Використання євреїв у досягненні своїх цілей

Підхід партії "Альтернатива для Німеччини" (АдН) до єврейської громади протягом багатьох років був предметом дебатів і пильної уваги, позначений стратегічним маневром, який, як видається, розходиться з її звичайною правопопулістською позицією. Створення у 2016 році групи для єврейських членів АдН різко контрастує із запальними висловлюваннями таких діячів, як Бйорн Гьокке та Александер Гауланд, яких критикували за їхні праворадикальні, націоналістичні і навіть антисемітські підтексти. Цей крок здається парадоксальним, особливо з огляду на те, що партія часто наголошує на приматі німецької культури, традицій, історії та християнської релігії.

Створення єврейської фракції в АдН можна інтерпретувати як прораховану стратегію, що переслідує кілька цілей. По-перше, це спроба протистояти звинуваченням в антисемітизмі і представити партію як інклюзивну, незважаючи на її суперечливі погляди на інші релігійні та етнічні групи. По-

друге, цю ініціативу можна розглядати як спробу використати історичну та сучасну напруженість між єврейською та мусульманською громадами для просування антиіммігрантського та антиісламського порядку денного АдН. Давня ворожнеча між єврейським і мусульманським населенням, особливо після створення Ізраїлю в 1948 році і подальших конфліктів на Близькому Сході, створює підвалини, які партія може використовувати задля просування своїх ідеологічних позицій.

Тактика свідчить про витончений підхід АдН до навігації в складних соціально-політичних умовах, використовуючи створення єврейської групи в партії не лише для пом'якшення критики, але й для посилення своїх ідеологічних наративів, спрямованих проти імміграції та ісламу. Однак такі стратегії ставлять під сумнів щирість інклюзивності АдН та етичні наслідки використання міжрелігійної напруженості для політичної вигоди.

Ізраїль фактично з усіх боків (окрім заходу) оточений державами, які в тій чи іншій формі хочуть його знищити. Цьому сприяє мусульманська ідентичність в регіоні, а екстремісти, які віддаються джихаду не ховаючись за толерантністю, не тільки висловлюють своє обурення на словах та в «м'якій політиці» лобіювання інтересів, але і вдаються до терактів, підриваючи будівлі, запускаючи ракети та розстрілюючи мирне населення на території держави Ізраїлю.

Саме цим і користується партія «Альтернатива для Німеччини». Частина німецького населення єврейського походження відчуває на собі негативний вплив через іммігрантську кризу і висловлюють свої побоювання з приводу розправ та можливих нових терактах, але вже на території Німеччини.

Ситуацію навіть розхитує те, що побоювання єврейського населення щодо біженців мусульманського походження вплинуло не тільки на більш доросле та зріле населення, а і на більш молодше покоління. На початку квітня великий резонанс викликала історія єврейського школяра в одній із берлінських шкіл, якого піддавали цькуванню учні арабського та турецького походження.

Колишній президент Центральної ради євреїв Шарлотте Кноблех (Charlotte Knobloch) говорила, що це далеко не єдиний випадок. [\[32\]](#)

Позиціонуючи себе як захисника єврейських інтересів від загроз з боку мусульманського населення, АдН намагається досягти кількох цілей. По-перше, партія прагне залучити праворадикальний електорат, який цінує християнські традиції і дотримується ієрархії, що навіть ставить біле населення вище за інших. По-друге, партія прагне залучити на свій бік етнічних євреїв, які побоюються за свою безпеку перед обличчям антисемітських настроїв з боку деяких сегментів мусульманської громади. Ця подвійна стратегія дозволяє АдН одночасно зміцнювати свою базу серед праворадикалів й одночасно приваблювати євреїв, позиціонуючи себе як захисника від ісламського антисемітизму.

Побоювання етнічних євреїв у Німеччині виходять за рамки страху перед антисемітизмом з боку біженців; вони також охоплюють зростаюче занепокоєння з приводу підйому правих популістських партій. Історичне тло приходу Гітлера і націонал-соціалістів до влади в 1933 році, коли євреїв зробили цапом-відбувайлом за численні проблеми Німеччини - в тому числі для підриву Комуністичної партії, яка мала значне єврейське представництво, - кидає довгу тінь. Голокост є похмурым свідченням крайніх наслідків такого пошуку цапа-відбувайла, що призвело до систематичного винищення мільйонів євреїв. Після Другої світової війни Німеччина доклала значних зусиль, щоб визнати свою провину і відшкодувати збитки за звірства, скоєні в цей період, прагнучи принести вибачення єврейській громаді.

Однак нинішній зсув у бік правих ідеологій по всій Європі, і особливо в Німеччині, відроджує старі страхи і занепокоєння серед етнічних євреїв. Ця тенденція до правого руху викликає тривогу, особливо в країні з таким історичним контекстом, як Німеччина, де відродження націоналістичних і популістських настроїв може викликати спогади про минуле, яке, як багато хто вважав, залишилося позаду. Складність цієї динаміки підкреслює

багатогранність антисемітизму в сучасному суспільстві, де загрози можуть виходити з різних боків, не лише від традиційних джерел антисемітських настроїв, але й від політичних рухів, які прагнуть використати суспільні розбіжності для здобуття електоральних переваг.

Нинішній розвиток політичних настроїв у німецькому суспільстві з тривогою сприймається єврейськими громадами країни. За словами голови Центральної ради євреїв Німеччини Йозефа Шустера, “політичні настрої у нашому суспільстві, вочевидь, зсуваються у правий бік”. Тому в єврейських громадах з тривогою точаться дискусії про майбутнє місце євреїв у Німеччині. [33]

Більше того, більшість євреїв, які зараз проживають в Німеччині, це вихідці з колишнього СРСР, які в своїй більшості приїхали до держави після розвалу «Імперії зла» та об'єднання німецької держави в 1989 році. В партії «АдН» існує достатньо сильне проросійське лобі, яке також забезпечує російськомовні євреї. Це говорить про те, що зовнішня політика Кремля також розповсюджує свою сферу впливу на право-популістичні партії в країнах ЄС, особливо в Німеччині.

Фрагмент розмови журналіста Deutsche Welle з одним з членів організації «Євреї в АдН»: “Один із журналістів, що стояли поруч, попросив представитися. “З якого ви ЗМІ?”, – запитав той. Виявилось, із солідної консервативної газети Frankfurter Allgemeine Zeitung. “Я з брехливою пресою не розмовляю”, – відрізала людина, вживши дуже популярне серед німецьких правих популістів і в неонацистських колах слово Lügenpresse. “А з російською редакцією Deutsche Welle?”, – поцікавився я російською. Теж ні, почув я у відповідь, тому що ми лижемо ... ну, загалом, занадто приємно пишемо про Ангелу Меркель (Angela Merkel). А потім, йдучи, цей, схоже, співзасновник групи «Євреї в АдН» прямо як на замовлення крикнув “Putin ist gut!” (“Путін - це добре!”), та ще й додав “Крим наш”. [34]

Використовуючи єврейський фактор і отримуючи кошти від російських лобістів, партія «Alternative für Deutschland» створює для себе максимально

сприятливі умови щодо спекулювання на проблемах пов'язаних з мусульманським антисемітизмом, граючи на побоюваннях євреїв та залучаючи російськомовних персон для того, щоб популяризувати партію та розширювати своє електоральне поле.

Розділ 4

Зовнішня політика та політика безпеки: відношення партії до НАТО та Європейської армії, США, Росії та Китаю.

НАТО, Бундесвер та Європейська армія

Маніфест партії "Альтернатива для Німеччини" (АдН) 2017 року окреслює критичну точку зору на позиціонування і стратегію Німеччини в рамках НАТО, припускаючи, що Федеративна Республіка Німеччина проводить політику, яка характеризується "некерованою адаптацією". Такий підхід, на думку АдН, призвів до того, що зовнішні суб'єкти - інші країни та організації - дедалі більше впливають на німецьку зовнішню політику та політику безпеки. [\[35\]](#)

В аналізі партії також стверджується, що спостерігається помітна "ерозія" здатності Німеччини, а отже і Європи, самостійно приймати рішення у сфері безпеки. Ця ерозія нібито змушує Німеччину все більше залежати від захисту і підтримки своїх союзників, насамперед США. АдН критикує цю залежність як суттєвий недолік, стверджуючи, що вона призводить до того, що Німеччина "втрачає здатність переслідувати свої власні інтереси в достатній мірі". [\[36\]](#)

Ця позиція відображає ширший скептицизм АдН щодо міжнародних альянсів і наднаціональних організацій, виступаючи за переоцінку стратегічних альянсів і військових зобов'язань Німеччини. Наголос на суверенитеті і національних інтересах у платформі партії вказує на прагнення Німеччини повернути собі більший ступінь автономії у прийнятті рішень у сфері зовнішньої і безпекової політики, що може призвести до перегляду її ролі і внеску в НАТО, а також її позиції щодо концепції європейської армії.

«Членство в НАТО відповідає зовнішньополітичним інтересам та інтересам безпеки Німеччини, поки НАТО обмежується своїми функціями оборонного союзу», - додатково говориться у програмі партії АдН від 2017 року. [\[37\]](#)

Щобільше партія «Альтернатива для Німеччини» у своєму маніфесті зазначає, що активно виступає за суттєве посилення європейської частки серед оборонних та військових потужностей Північноатлантичного Альянсу. Наголошується, що задля досягнення поточних цілей необхідно відновити обороноздатність збройних сил Федеративної республіки Німеччина. Це повинно бути реалізовано спеціально для того, щоб відповідати стратегічним і оперативним вимогам в рамках НАТО. [\[38\]](#)

«Це відновлення, якого вимагає АдН, покликане не тільки забезпечити оборону країни як центральне завдання бундесверу, а й дати німецьким збройним силам можливість потрібною мірою здійснювати захист союзників по НАТО», - зазначається у маніфесті. [\[39\]](#)

Партія «Альтернатива для Німеччини» активно просуває наратив з приводу суверенності в рамках Альянсу. В партії не бажають, щоб структури та командування Альянсу розповсюджувало свої повноваження на керування німецькими збройними силами та самим озброєнням у разі оборонних операцій. В політичному маніфесті зазначається, що партія виступає за реформування структур НАТО.

«Ми виступаємо за те, щоб кожна акція НАТО перебувала в згоді з німецькими інтересами та відповідала цілеспрямованій стратегії. НАТО слід реформувати, а збройні сили європейських країн - партнерів по НАТО реструктурувати так, щоб безпека в Європі та на її кордонах була забезпечена. Акції НАТО поза територією країн - учасниць альянсу мають завжди проводитися під мандатом ООН тільки за умови врахування німецьких інтересів безпеки.», - говорить у програмі партії АдН. [\[40\]](#)

Керівництво партії "Альтернатива для Німеччини" (АдН) наголошує на тому історичному контексті, що після Другої світової війни східна частина Німеччини була фактично під радянським контролем, а її західна частина спочатку була розділена між союзниками (США, Великобританія, Франція), а

потім об'єднана. АдН стверджує, що союзники по НАТО повинні звільнити суверенну територію Німеччини і вивести свої війська.

Заклик до виведення військ НАТО з Німеччини означає значний відхід від основного консенсусу щодо політики безпеки і оборони всередині країни за останні 30 років. Це підкреслює акцент АдН на відновленні національного контролю над питаннями оборони та скептичне ставлення до міжнародних військових зобов'язань і альянсів, які партія сприймає як такі, що обмежують здатність Німеччини діяти у власних національних інтересах. Ця позиція також сигналізує про бажання змінити роль Німеччини в міжнародній архітектурі безпеки, що відображає ширшу тенденцію постійно ставити під сумнів сформований стутс-кво.

«Партнери по НАТО і Німеччина співпрацюють на засадах рівноправності та взаємної поваги, домовляючись один з одним у всіх міжнародних питаннях. На цьому тлі, через 70 років після закінчення другої світової війни і 25 років після возз'єднання Європи, на порядку денному стоїть досягнення нової домовленості про статус союзних військ на території Німеччини. Цей статус має бути приведений у відповідність із новопридбаним німецьким набутим німецьким суверенітетом. АдН виступає за виведення всіх союзних військ з німецької території, особливо їх ядерних озброєнь. особливо їх ядерних озброєнь», - йдеться у програмі партії «Альтернатива для Німеччини» перед виборами до Бундестагу у 2017 році. [\[41\]](#)

Партія АдН також робить ставку на те, що інші держави-члени Європейського союзу та країн НАТО повинні вбачати у ФРН надійного союзника з сильною армією, яка може виконувати стратегічні завдання по обороні суверенної території федеративної республіки.

Партія закріплює у своїй програмі принцип відновлення Збройних Сил Німеччини, і наголошує на тому, що Бундесвер повинен відновити вироблення військової техніки та озброєння.

«Унаслідок неправильних політичних рішень і грубих помилок в управлінні вони протягом майже трьох десятиліть були кинуті напризволяще. трьох десятиліть були кинуті напризволяще. Необхідно повною мірою відновити їхню здатність дієво і послідовно виконувати свої завдання», - закріплює у своїй програмі партія. [\[42\]](#)

Офіційна позиція партії «Альтернатива для Німеччини» кінцево відкидає ідею створення спільної європейської армії, наголошуючи на тому, що Німеччина, Бундесвер та збройні сили повинні першочергово захищати суверенітет національної країни, проте в маніфесті також згадується співпраця з союзниками.

Зазначається, що партія АдН також виступає за кардинальне реформування та реорганізацію спеціальних служб, які є важливою складовою захисту незалежності, безпеки та суверенності Німеччини.

«АдН відкидає загальноєвропейські збройні сили і дотримується концепції боєздатних національних збройних сил як наріжного каменю німецького суверенітету. Це включає в себе постійне співпрацю бундесверу з партнерами по союзу», - повідомляється в програмі партії. [\[43\]](#)

Ідеологічне ставлення до Сполучених Штатів

Націоналістична, євроскептична та сувереністська ідеологія партії «Альтернатива для Німеччини» схильна розглядати Сполучені Штати як глобального гегемона, який керується виключно власними національними інтересами, впливаючи та контролюючи різні регіони світу, що може підірвати не тільки німецьку, але і європейську незалежність.

Ця точка зору ґрунтується на занепокоєнні щодо військової присутності Сполучених Штатів у континентальній Європі, впливу зовнішньої політики Вашингтону на європейські суверенні справи та можливості того, що німецькі

інтереси де-факто будуть посунуті на другий план, поступаючись американським стратегічним пріоритетами.

Як ми вже запевнилися, положення маніфесту партії АдН критикують ідею присутності військ північноатлантичного Альянсу на території Федеративної Республіки Німеччина, а деякі члени партії критикують НАТО як зовсім застарілу і непотрібну організацію, стверджуючи, що вона більше не виконує своєї першочергової мети. [\[44\]](#)

Партія у своєму маніфесті від 2017 року висловила занепокоєння роллю США, зокрема, їхніми військовими інтервенціями та фінансовим тягарем, покладеним на європейські держави. [\[45\]](#)

Економічні, сувереністські та націоналістичні позиції партії «Альтернатива для Німеччини» часто вступають у протиріччя з ідеєю повної глобалізації та політикою вільної торгівлі під проводом США. Партія критично ставиться до транснаціональних корпорацій Сполучених Штатів та їхнього впливу на світове економічне становище, стверджуючи, що вони можуть підривати національні економіки, експлуатуючи місцеві природні ресурси, інфраструктуру, географічне положення та робочу силу. Партія АдН виступає за більш збалансований підхід до міжнародної торгівлі та більшого використання саме національних промислових потужностей.

Ставлення АдН до політичного керівництва США може змінюватися залежно від того, яка адміністрація чи партія знаходиться при владі. Наприклад, під час президентства Дональда Трампа деякі лідери АдН висловлювали підтримку його політиці. Члени партії АдН вітали певний скептицизм з боку експрезидента Сполучених Штатів Дональда Трампа щодо міжнародних організацій, оскільки ці позиції відповідали націоналістичній, антиглобалістській та сувереністській ідеології партії.

Лідери та члени партії АдН висловлювали різні думки щодо відносин зі Сполученими Штатами. Одна частина партії закликала до тіснішої співпраці

зі США в таких питаннях, як боротьба з тероризмом, безпека, технології та оборона, інші виступали за більш незалежну німецьку зовнішню політику, яка б ставила національні інтереси держави вище за американські стратегічні пріоритети.

Отже, ідеологічне ставлення партії "Альтернатива для Німеччини" до ролі Сполучених Штатів у глобальному світовому порядку можна охарактеризувати як – скептичне. Домінуюче невдоволення стратегічним домінуванням США у європейських справах, часткова критика структур НАТО, опозиція до глобалізації на чолі з США та постійна зміна ставлення до політичного лідерства в залежності від партії або ж «головного» у Білому домі, говорить про те, що партія АдН загалом невдоволена сьогоднішньою роллю США на політичній арені світу.

Ідеологічне ставлення до Російської Федерації, війна в Україні.

Партія «Альтернатива для Німеччини» критично ставиться до санкцій Європейського Союзу проти Росії, які були запроваджені у відповідь на анексію Криму, гібридну війну у Донецькій та Луганській областях, а також через початок повномасштабної війни з боку Російської Федерації проти України та її суспільства. Партія вважає ці санкції контрпродуктивними та шкідливими для економічних інтересів Німеччини, особливо в енергетичному секторі.

«І Росія, і "Газпром" кілька разів пропонували постачати газ через ще неушкоджену частину "Північного потоку-2". Однак мовчать з цього приводу не лише ЗМІ, але й німецький уряд. Завданням міністра економіки Роберта Хабек було б зупинити зростання цін на газовому ринку, викупивши для Німеччини дешевий газ, який можна дістати. Адже саме Хабек скаржиться на "космічні ціни", які США стягують за постачання газу до Німеччини. Але саме він ще в лютому місяці зображав себе надзвичайно податилтвого по

відношенню до Вашингтону. Хабеку не спадало на думку відстоювати німецькі інтереси у впевненій манері, і "переговори про ціну" зараз набувають відповідної форми. З кожним днем стає все зрозуміліше, в яку безнадійну ситуацію уряд світлофора маневрує, не маючи жодного уявлення про те, що відбувається», - заявила глава партії Аліс Вайдель. [\[46\]](#)

Де-факто партія «Альтернатива для Німеччини» закликає до нормалізації економічних відносин між Німеччиною та Росією, наголошуючи на важливості взаємовигідної торгівлі. АдН виступає за більш корисливий підхід до відносин з Росією, наголошуючи на необхідності діалогу і та співпраці. Партія стверджує, що ізоляція Росії або ставлення до неї як до супротивника не відповідає ні стратегічним національним інтересам ФРН, ні інтересам Європейського союзу.

Щобільше партія АдН критикує розширення НАТО до кордонів Російської Федерація, стверджуючи, що це провокує непотрібну напруженість і потенційний конфлікт між Росією і Заходом. Глава партії Аліс Вайдель виступає за те, щоб Україні залишилась «буферною зоною» між НАТО та Росією.

«Аліса Вайдель, голова німецької ультраправої партії АдН, засудила "історичний провал" Заходу, звинувативши його в тому, що він пропонує Україні перспективу вступу до НАТО замість того, щоб наполягати на тому, щоб країна стала нейтральною буферною державою між Альянсом і Росією.», - повідомляє газета The Times of Israel. [\[47\]](#)

Партія виступає проти подальшого нарощування військової присутності у Східній Європі та закликає до зниження військової напруженості, голосує проти постачання зброї Україні і використовує постійні наративи з укліном на дипломатію та діалог у вирішенні питиння щодо припинення війни.

«Пропозиція ХДС та ХСС щодо постачання важкого озброєння в Україну є дуже гарячою. Це ще один крок у небезпечній конкурентній боротьбі, яка

загрожує втягнути Німеччину у війну все глибше і глибше. Водночас реалізація пропозиції Союзу ще більше послабить Бундесвер, оскільки багато озброєння спочатку має бути поставлено саме зі складів Бундесверу. Позиція парламентської фракції АдН чітка: ми принципово відкидаємо постачання зброї в зону бойових дій. Ми повинні уникати всього, що сприяє перетворенню війни в Україні на пожежу, а отже, ядерне протистояння між НАТО і Росією. Ми не повинні занурюватися в процеси, які в певний момент вже не можна буде контролювати. Замість того, щоб говорити про все нові і нові поставки озброєнь, німецький уряд повинен зараз розпочати широку дипломатичну ініціативу, в кінці якої повинні відбутися мирні переговори між Україною і Росією за міжнародного посередництва"», - пише Аліс Вайдель на своїй офіційній сторінці. [48]

Розподіл голосів за партіями показує, що більшість тих, хто проголосував проти поставок зброї в Україну, представляли дві партії: ультраправу "Альтернативу для Німеччини" та ліву "Ліви".

Джерело: *Bundestag.de*

Таку ж публічну риторику партія «Альтернатива для Німеччини» просувала і до повномасштабного вторгнення росії в Україну 24 лютого 2022 року.

«У 2017 році, напередодні парламентських виборів у Німеччині, партія закликала до скасування санкцій проти Росії. Депутати від АдН неодноразово відвідували окупований Крим, порушуючи українське законодавство, і неодноразово закликали німецький уряд визнати нібито "факт, що Крим є російською територією". Наприклад, у 2019 році лідер АдН Александр

Гауланд стверджував, що війна на Донбасі - це "питання, яке стосується лише Росії та України». [\[49\]](#)

Важливо наголосити, що партію АдН неодноразово підозрювали не тільки у офіційних проросійських наративах та діях, але й у таємній взаємодії з російськими спеціальними службами, які через радників законодавців, лобістів та шпигунів, отримують потрібну інформацію задля активної діяльності на території ФРН та зменшенню військової та фінансової допомоги Києву з боку офіційного Берліну.

52-річний Володимир Сергієнко, помічник Євгена Шмідта, депутата Бундестагу від партії "Альтернатива для Німеччини" (АдН), регулярно контактує з підозрюваним агентом Федеральної служби безпеки Росії (ФСБ), координуючи антиукраїнські зусилля. Про це стало відомо починаючи з серпня минулого року. Сергієнко обговорював з московським куратором питання про перешкоджання військовій підтримці України з боку Німеччини. (Der Spiegel, 2024) [\[50\]](#)

Сергієнка також пов'язують із судовим процесом, ініційованим деякими членами АдН у Федеральному конституційному суді Німеччини. Цей позов мав на меті визнати незаконним надання німецьких озброєнь Україні без схвалення Бундестагу.

Розслідування журналів Spiegel та The Insider встановили, що контактною особою Сергієнка в Москві був Ілля Вехтомов, полковник ФСБ Росії, з яким Сергієнко нібито спілкувався, про що свідчать записи телефонних розмов з іншими офіцерами ФСБ. Відповідаючи на запити, Сергієнко відкидав твердження про те, що він є агентом Кремля, і називав звинувачення безпідставними. Однак його становище стало нестабільним після того, як ним зацікавилася берлінська прокуратура, виявивши у нього прихований російський паспорт. (The Insider, 2024) [\[51\]](#)

Отже, ідеологічне ставлення партії "Альтернатива для Німеччини" до Росії характеризується опозицією до санкцій ЄС, перешкоджанням постачанню фінансової та військової допомоги Україні під час повномасштабної агресії Москви, критикою розширення НАТО та нарощування військової присутності. Публічні наративи партії щодо відносин з Росією часто наголошують на необхідності діалогу, співпраці та нормалізації економічних відносин.

Ідеологічне ставлення до Китайської Народної Республіки

У манфесті 2017 року АДН критично ставиться до зростаючого економічного впливу Китаю, особливо з точки зору торговельних дисбалансів, несправедливих торговельних практик, а також придбання німецьких компаній і технологій китайськими фірмами. [\[52\]](#)

Економічна позиція партії спонукає її виступати за посилення захисту вітчизняної промисловості та заходи, спрямовані на забезпечення рівних умов у міжнародній торгівлі. Партія АДН насторожено ставиться до зростаючого політичного впливу Китаю, особливо в Європейському Союзі та інших міжнародних організаціях. Партія стурбована тим, що зростаюча глобальна присутність Китаю може підірвати німецькі та європейські інтереси, і закликає до пильності у захисті національного суверенітету та європейської єдності.

Партія підтримує заходи із захисту критичної інфраструктури, інтелектуальної власності та конфіденційної інформації від потенційних китайських загроз.

Лідери АДН висловлювали різні думки щодо відносин з Китаєм, але загалом публічні наративи партії мають тенденцію наголошувати на економічних проблемах, протекціонізмі та національній безпеці. Лідери АДН раніше закликали до більш жорсткого регулювання китайських інвестицій у

Німеччині та Європейському Союзу, ствержуючи, що такі інвестиції можуть становити ризики для національної безпеки та внутрішньої економіки.

Лідери партії також висловили стурбованість зростанням політичного впливу Китаю в міжнародних організаціях і закликали до більшої пильності для захисту німецьких і європейських інтересів.

Крім того, лідери АдН наголосили на необхідності протистояти ризикам для національної безпеки, пов'язаним з Китаєм, особливо у сферах кібербезпеки та передачі технологій. [\[53\]](#)

Проте важливо зазначити, що незважаючи на критику з боку партії АдН по відношенню до Китайської Народної Республіки, в Міністерстві закордонних справ Китаю підтримують публічну заяву Аліс Вайдель у Бундестазі, щодо неприйнятності приєднання України до структур НАТО.

«Речник Міністерства закордонних справ Китаю заявив у вівторок, що засудження Аліси Вайдель, голови партії "Альтернатива для Німеччини", є раціональним і проникливим. Зауваження пролунали у відповідь на заяви Вайдель про те, що Захід припустився історичної помилки, пообіцявши Україні членство в Організації Північноатлантичного договору (НАТО). ЗМІ повідомили, що Вайдель нещодавно виступила у німецькому Бундестазі, засудивши історичну помилку, коли Захід запропонував Україні можливість вступу до НАТО замість того, щоб сприяти тому, щоб країна стала нейтральною буферною державою між Альянсом і Росією», - пише видання *Global Times*. [\[54\]](#)

Однак за останні два роки у партії з'явилася нова тенденція – можливості офіційної комунікації з Китаєм. Так високопоставлена делегація партії "Альтернатива для Німеччини" (АдН), до складу якої входили співголова партії Аліса Вайдель та депутати Бундестагу Петро Бистрон і Петер Фельзер, відвідала Китай через офіційне запрошення. Під час поїздки, яка тривала майже тиждень наприкінці червня 2023 року, делегація відвідала Пекін і

Шанхай. Після повернення Фельзер припустив, що високі електоральні показники АдН на виборах у Німеччині могли викликати інтерес у Китаї (за останніми даними 20-21% електорального схвалення – фактично третя партія за популярністю). [\[55\]](#)

Відтак, Вайдель, яка добре знайома з Китаєм, оскільки провела там шість років за стипендією Німецької служби академічних обмінів і захистила докторську дисертацію про китайську пенсійну систему до своєї роботи в Goldman Sachs, високо оцінила підприємницький дух китайців. Вона також розкритикувала неохвальну позицію міністра закордонних справ Німеччини Бербок щодо ситуації з правами людини в Китаї.

Нещодавнє розслідування німецького видання T-Online виявило, що Максиміліан Кра, відомий діяч ультраправої партії "Альтернатива для Німеччини" (АдН) і головний кандидат від цієї партії на майбутніх виборах до Європейського парламенту, має значні зв'язки з китайською мережею впливу. Кра, який проводить кампанію на євроскептичних, антиімміграційних і націоналістичних засадах, був визнаний затятим захисником політики Пекіна. [\[56\]](#)

Отже, ідеологічне ставлення партії "Альтернатива для Німеччини" до Китаю офіційно характеризується економічною стурбованістю та протекціонізмом, міркуваннями національної безпеки. Публічні наративи партії щодо відносин з Китаєм часто наголошують на необхідності посилення захисту вітчизняної промисловості, проте новий візит делегації вказує на важливий фактор – КНР побачила перспективу у співпраці з АдН.

Розід 5

Економічна ідеологія партії «Альтернатива для Німеччини».

Загальні засади економічної політики партії

Одні науковці схвалюють акцент партії на фінансовому консерватизмі, дерегуляції та протекціонізмі, тоді як інші побоюються, що ця політика може підірвати соціальний добробут і посилити нерівність у доходах.

Партія виникла на підґрунті опозиції до монетарної політики Європейського Союзу. Партія «Альтернатива для Німеччини» запропонувала радикальні реформи німецької економіки, спрямовані на збільшення внутрішнього виробництва та захист національної промисловості від іноземної конкуренції.

Партія АдН відрізняється своєю глибокою вірою в протекціонізм і відразою до глобалізму. Політична партія стверджує, що захист німецьких робочих місць і запобігання іноземній конкуренції, яка підриває економіку країни, вимагає таких заходів, як імпорتنі тарифи та субсидії для вітчизняної промисловості. [\[57\]](#)

Хоча багато економістів застерігають, що такі кроки можуть завдати шкоди міжнародним торговельним відносинам і, зрештою, завдати довгострокової шкоди німецькій економіці, інші вважають, що вони можуть принести короткострокові вигоди, підвищуючи рівень зайнятості та заохочуючи національну самодостатність.

Незалежно від позиції з цих питань, очевидно, що партія «Альтернатива для Німеччини» заохочує радикальний зсув від традиційного мислення щодо практики вільної торгівлі та глобалізації.

В основі програми партії лежить ідея зменшення податків та державного регулювання. Зокрема, сильний акцент робиться на підтримці малого та середнього бізнесу, що узгоджується з переконанням, що нижчі податки

роблять підприємництво більш привабливим. Метою є стимулювання економічного зростання та створення робочих місць шляхом надання компаніям стимулів для розширення своєї діяльності.

Окрім податкових пільг, план також передбачає зменшення державного нагляду на користь зменшення бюрократичних перешкод, що заважають досягненню успіху. Такий політичний підхід може здатися привабливим для тих, хто віддає перевагу принципам вільного ринку, а не масованому державному контролю.

«АдН прагне до розбудови економічного середовища, дружнього до інвестицій та інновацій. Ми хочемо широким фронтом досягти дерегулювання та зменшення бюрократії. Нас турбує велика кількість неефективних процесів. Ми хочемо звільнити дух підприємництва і допомогти підприємцям-початківцям шляхом усунення бюрократичних перепон. Зменшення бюрократії не повинно при цьому обмежуватися лише створенням більш ефективних приписів, а має нести в собі перевірку необхідності наявних правил», - зазначається в програмі партії «Альтернатива для Німеччини». [\[58\]](#)

Конкуренція, підприємництво та самостійність

Партія «Альтернатива для Німеччини» виступає за зменшення ролі держави в економічному регулюванні та виступає за активну конкуренцію серед підприємців на національному рівні. Керівництво партії вважає, що завдяки ринковій конкуренції досягаються найкращі економічні результати, а учасники ринку сподіваються отримати найбільшу перевагу.

«АдН дотримується такої думки: чим більше конкуренції і чим менша частка держави на ринку, тим краще для всіх. Конкуренція на ринку створює свободу саморозвитку та стимулює приватне придбання майна, товарів і засобів виробництва, укладення контрактів під власну відповідальність для своєї власної вигоди і для загального блага, вибір між різними постачальниками,

продукцією, послугами або ж робочими місцями, що збільшує потенційний дохід, але й передбачає відповідальність за можливий збиток», - йдеться в економічній програмі партії. [\[59\]](#)

Проте партія «Альтернатива для Німеччини» виступає за активне втручання держави для того, щоб не допустити формування монопольного ринку та задля запобігання економічним кризам. Такі дії будуть імплементуватися спеціально задля зберегання стабільності економічної системи ФРН та гарантії вільної конкуренції серед підприємців.

Також партія АдН прагне до конкуренції у сфері технологічного розвитку Німеччини. Партія прагне до підтримки інновацій у сфері науки та технологічного розвитку.

«АдН прагне до зміцнення Німеччини шляхом політики підтримки інновацій та нових технологій. Реалізація наукових досягнень у конкретну ринкову продукцію має бути спрощена. Ми хочемо підтримувати дух підприємництва. Самостійна економічна діяльність має знову стати по-справжньому привабливою можливістю вибору, зокрема привабливою можливістю вибору, зокрема і для молодих людей, а не піддаватися зловживанням як інструменту впливу на трудовий ринок із метою розвантаження статистики безробіття», - повідомляється в програмі партії. [\[60\]](#)

Оподаткування

Партія «Альтернатива для Німеччини» наголошує на важливості спрощення оподаткування фізичних осіб, малих та середніх підприємств. Партія спирається на важливість підтримання вільного підприємництва, що забезпечить належне функціонування держави та буде заохочувати створення сталого середнього класу у Німеччині.

«Ми хочемо змінити тариф оподаткування фізичних осіб, зменшивши кількість щаблів та суттєво збільшивши вільний від оподаткування базовий

дохід. Базовий дохід має бути адаптований до доходу, який не підлягає вилученню. Чинний податковий тариф тягне за собою непропорційне навантаження насамперед на середній прошарок населення і веде до прихованих підвищень податків шляхом так званої "холодної прогресії". Холодна прогресія має бути усунена шляхом індексації ступеневого податкового тарифу. Індиксація включає в себе базовий дохід, тарифні ступені та редуційні блоки з метою уникнення прихованого підвищення податків», - йдеться у програмі АдН. [\[61\]](#)

Також партія АдН прагне до оподаткування незалежно від правової форми. Партія вважає, що прибуток від підприємницької діяльності як співзасновників, так і окремих підприємців має підлягати однаковому оподаткуванню незалежно від правової форми підприємства на усіх рівнях.

Партія «Альтернатива для Німеччини» також не прагне обкладати громадян ще вищими податковими та іншими зборами. За аналогією з "борговим гальмом" партія хоче зафіксувати в Основному законі обов'язкове до реалізації "податкове гальмо", щоб визначити максимальну суму навантаження у вигляді певного відсотка по відношенню до валового внутрішнього продукту держави.

«Ми хочемо обмежити державну владу над громадянами. Для цього необхідно зменшити державні видатки та фінансовий доступ держави до доходів і майна громадян. У майбутньому податки і збори не повинні довільно підвищуватися. Підвищення наявних і введення нових податків мають здійснюватися тільки в рамках, обмежених податковим гальмом», - зазначається у маніфесті партії. [\[62\]](#)

Щобільше партія «Альтернатива для Німеччини» активно критикує економічні дії «коаліції світлофора» (ХДС, Вільна-демократична партія, Зелені/Союз 90) та чинного канцлера Німеччини Олафа Шольца. Партія АдН наголошує на тому, що при владі поточної коаліції ФРН поступово просувається до економічного занепаду, а рівень інфляції у 2022 році тільки підтверджує поточну позицію, зазначають члени партії.

«Канцлер явно втратив зв'язок з реальністю у своєму червоно-зеленому паралельному всесвіті. Олаф Шольц виставляє себе на посміховисько, коли намагається розповісти казку про нове "економічне диво" в умовах масового падіння реальної заробітної плати та безпрецедентного зубожіння і експропріації громадян через гіперінфляцію і занадто низькі процентні ставки. Його ханжество не має нічого спільного з реальними економічними фактами і більше нагадує гасла наполегливості політбюро НДР незадовго до провалу соціалістичного грандіозного експерименту», - пише Аліс Вайдель на своїй сторінці у Facebook. [\[63\]](#)

«Коаліція світлофорів на чолі з Олафом Шольцем систематично руйнує економіку. Заборона на автомобілі внутрішнього згорання - це атака на виробниче ядро німецької економіки, відмова від ядерної енергетики та енергетичний поворот, а також ціни на енергоносії, які внаслідок цього зростають, руйнують малий та середній бізнес і витісняють обробну промисловість, високий податковий тягар та абсурдна бюрократія "захисту клімату" роблять решту. Шольц увійде в аннали Федеративної Республіки Німеччина не як "канцлер економічного дива", а як канцлер деіндустріалізації. Для того, щоб німецька економіка взагалі відновилася, відхід цього уряду був би першим кроком до цього", - додала Вайдель. [\[64\]](#)

Отже партія «Альтернатива для Німеччини» активно пропагує ідею того, що держава повинна заохочувати повноцінне економічне функціонування середнього класу. Партія АдН вважає, що держава не повинна втручатися у економічні справи громадян, а також заохочує створення «податкового гальма». Партія вважає, що держава повинна спрощувати систему оподаткування та спиратися на ініціативність серед малого та середнього бізнесу.

Розділ 6

«Національне об'єднання»: Електоральні успіхи партії з новою лідеркою, ідеологічні позиції лідерів, відношення до іммігрантів

У вересні 2008 року Жан-Марі Ле Пен оголосив про свій намір піти у відставку з посади лідера Національного фронту (НФ) до 2010 року. Головними претендентами на його місце були його дочка Марін Ле Пен та виконавчий віце-президент НФ Бруно Голльніш. В результаті, Жан-Марі Ле Пен все ж підтримав кандидатуру своєї дочки Марін на посаду лідера.

15 січня 2011 року Марін Ле Пен отримала необхідні дві третини голосів, щоб стати новим лідером НФ. Її лідерство ознаменувало стратегічний зсув для партії, спрямований на ребрендинг "Національного фронту" як більш мейнстрімної партії, шляхом пом'якшення її попереднього ксенофобського іміджу. [\[65\]](#)

Таке перепозиціонування знайшло відгук у виборців, про що свідчать результати кантональних виборів 2011 року, на яких частка голосів, отриманих НФ, зросла до 15% з 4,5% у 2008 році. Незважаючи на такий сплеск народної підтримки, партія отримала лише 2 місця з 2 026 через складну певні складові французької виборчої системи. [\[66\]](#)

Під час президентських виборів 2012 року у Франції Ле Пен посіла третє місце в першому турі, набравши 17,9% голосів. Цей результат став найсильнішим показником Національного фронту (НФ) на президентських виборах до цього моменту.

Під час муніципальних виборів 23 та 30 березня 2014 року Національний фронт (НФ) здобув значні перемоги, отримавши посади мерів у 12 містах по всій Франції, включаючи Бокер, Коголен, Фрежюс, Аянж, Енен-Бомон, Ле-Люк, Ле-Понте, Мант-ла-Віль, 7-й округ Марселя, Віллер-Коттере, Безье та Камаре-сюр-Ег. Успіх був помітний як на півдні, наприклад, у Фрежюсі, де

традиційно добре виступають праві партії, так і на півночі, в регіоні, де до 2010-х років домінувала Соціалістична партія. В результаті виборів Національний фронт отримав 1 546 депутатів і 459 радників у містах з населенням понад 1 000 мешканців на двох рівнях місцевого самоврядування.

[\[67\]](#)

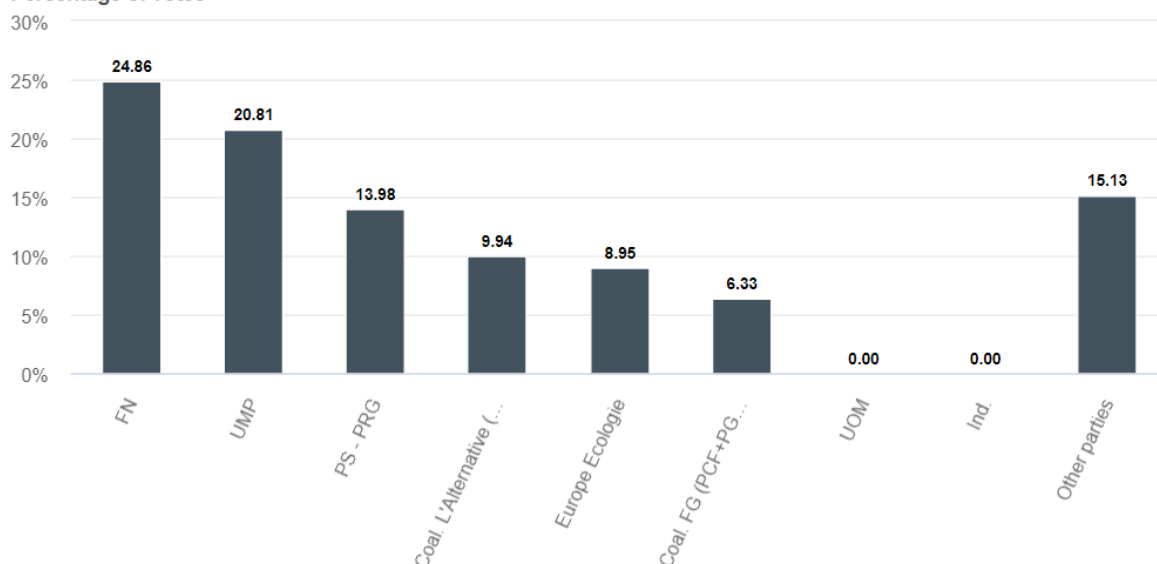
На виборах до Європейського парламенту 2014 року Національний фронт (НФ) досяг значного успіху, отримавши 4 712 461 голос, що склало 24,86% від загальної кількості голосів, що зробило його провідною партією у Франції, яка отримала 24 з 74 місць. Це був перший випадок, коли антиіммігрантська, антиєвропейська партія здобула перемогу на загальнонаціональних виборах за всю свою сорокарічну історію. Перемога "Національного фронту" була несподіваною і безпрецедентною, вона викликала шок у Франції та Європейському Союзі в цілому. [\[68\]](#)

Results by national party: 2014-2019

France - Final results

Percentage of votes

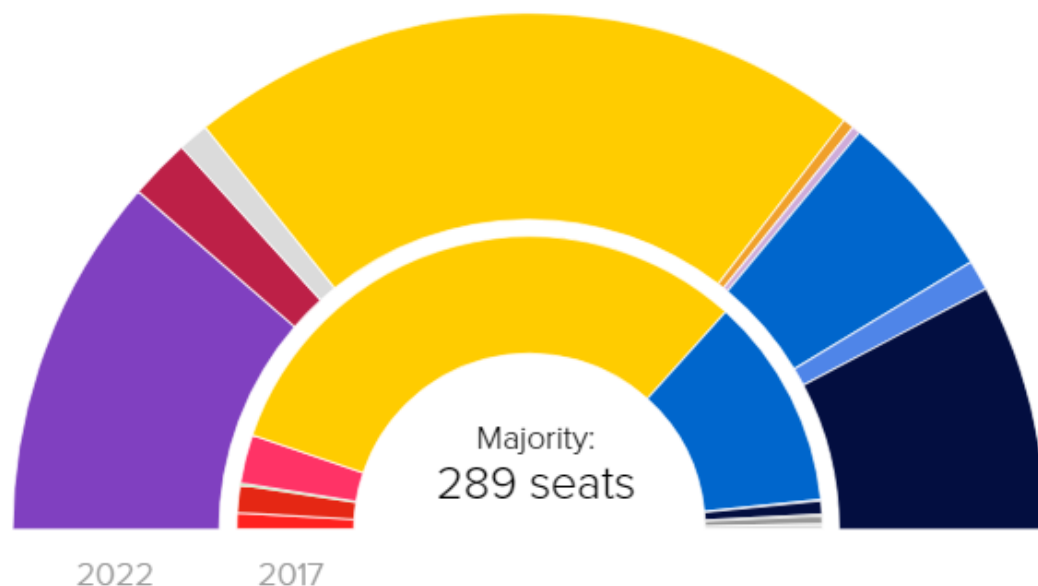
[Source – European Parliament \[69\]](#)

24 квітня 2017 року, на наступний день після першого туру президентських виборів у Франції, Марін Ле Пен оголосила про тимчасову відставку з посади голови своєї партії, прагнучи звернутися до ширшого кола виборців. У

другому турі Ле Пен зазнала поразки від Еммануеля Макрона з партії "Вперед!", а остаточний підрахунок голосів склав 66,1% проти 33,9% на користь Макрона. [70]

На президентських виборах 2022 року Марін Ле Пен знову вийшла до другого туру, набравши 23,15% голосів у першому турі. Однак у другому турі вона зазнала поразки, а Макрон забезпечив собі переобрання, отримавши 58,55% голосів проти 41,45% у Ле Пен. [71]

На парламентських виборах 2022 року її партія "Національне об'єднання" отримала 18,68% голосів у першому турі і згодом здобула 89 місць у Національній асамблеї, що значно більше, ніж у попередньому турі, коли вони мали 8 місць. Цей результат перевершив прогнози опитувань, які передбачали, що партія отримає від 15 до 45 місць. Отримавши 89 місць, "Національне об'єднання" змогло сформувати парламентську групу вперше з 1986 року, ставши третьою за величиною партією в асамблеї і утвердившись як найбільша опозиційна група. [72]

Ресурс – Politico. [73] Порівняння електорального успіху НФ у 2017 (8 місць) та 2022 році (89 місць). НФ – темно-синій колір.

Лідери партії

Жан-Марі Ле Пен, як засновник і колишній лідер Національного фронту (НФ) з 1972 по 2011 рік, сформував партію з глибоко вкоріненою ультраправою ідеологією.

Центральне місце в політичному порядку денному Ле Пена займала жорстка антиімміграційна позиція. Він стверджував, що неконтрольована імміграція є каталізатором соціальної та економічної нестабільності і становить значну загрозу для французької національної ідентичності. "Феномен міграції - це цунамі". "У них рівень народжуваності втричі вищий за наш", - сказав він. Ле Пен говорить, що релігія додає "обтяжуючий фактор" до цієї проблеми, оскільки багато іммігрантів є мусульманами, а іслам має "завойовницьке покликання ... і ще більш завойовницьке, коли він відчуває себе сильним і вони відчувають себе численними". [\[74\]](#) [\[75\]](#)

Ця точка зору перепліталася з ширшим наративом, який підкреслював необхідність зміцнення механізмів внутрішньої безпеки Франції для боротьби зі злочинністю, з особливим акцентом на злочинах, які він тісно пов'язував з іммігрантськими, часто саме мусульманськими громадами.

В економічній сфері Ле Пен виступав за протекціоністські заходи, спрямовані на захист французької промисловості та зайнятості від глобальної ринкової конкуренції. Це характеризує його більш широкий скептицизм щодо економічної лібералізації та глобалізації у світі після Другої Світової війни та повалення Берлінського муру.

Постійною темою в ідеологічному дискурсі Ле Пена була критика Європейського Союзу, який він сприймав як наднаціональне утворення, що розмиває суверенні повноваження Парижу. Він виступав за переоцінку

членства Франції в ЄС, пропонуючи або повний вихід, або суттєвий перегляд умов членства з метою відновлення більшого національного контролю.

У питаннях соціальної політики Ле Пен просував усталене консервативне бачення, яке цінує традиційні сімейні засади і моральні цінності. Він різко критикував ліберальні соціальні реформи, включаючи право на аборт, одностатеві шлюби та інші прогресивні ініціативи, стверджуючи, що така політика підриває моральну та соціальну згуртованість французького суспільства.

Риторика та політичні пропозиції Ле Пена не були позбавлені суперечностей. Він часто робив заяви, які широко інтерпретувалися як расистські, що викликало невдоволення, критику та непорозуміння з боку більшої частини суспільства.

Марін Ле Пен

На відміну від свого батька, Жан-Марі Ле Пена, Марін Ле Пен внесла певні нюанси в дискурс "Національного фронту" (нині "Національного об'єднання"), спрямувавши партію на більш помірковану ідеологічну платформу, яка акцентує увагу на захисті національного суверенітету перед викликами, що постають через глобалізацію та дії так званих наднаціональних структур Брюсселя (ЄС).

Марін була активним прихильником референдуму про членство Франції в ЄС, сигналізуючи про готовність до "Frexit" (аналог "Brexit"), хоча пізніше вона пом'якшила свою позицію щодо прямого виходу з ЄС. Вона сказала, що хоче "докорінно змінити ЄС, щоб створити європейський альянс націй", заснований на принципі, що не може

бути "європейського суверенітету, тому що немає європейського народу". "Європа - це не все або нічого", - сказала Ле Пен, зазначивши, що зараз вона воліла б зосередити свої зусилля на реформуванні деяких європейських проєктів, з якими вона не згодна. [\[76\]](#) [\[77\]](#)

Марін Ле Пен наполегливо виступає за посилення імміграційного контролю, стверджуючи, що неконтрольована імміграція розмиває французьку культурну ідентичність. Її політичні пропозиції включають скорочення як нелегальної та і легальної імміграції та зміцнення безпеки кордонів для захисту економічних інтересів Франції.

В економічній сфері Марін підтримує протекціоністські заходи, виступаючи за тарифи на імпорт і захист вітчизняної промисловості. Вона підкреслює важливість державного втручання в економіку, а також соціальних ініціатив, спрямованих на посилення підтримки французьких громадян, на противагу підходам, які традиційно асоціюються з правою політикою, що ґрунтуються на принципі "laissez-faire" (свобода дій).

Безпека та боротьба з тероризмом посідають чільне місце в політичних пріоритетах Марін, що відображає контекст нещодавніх терористичних актів у Франції.

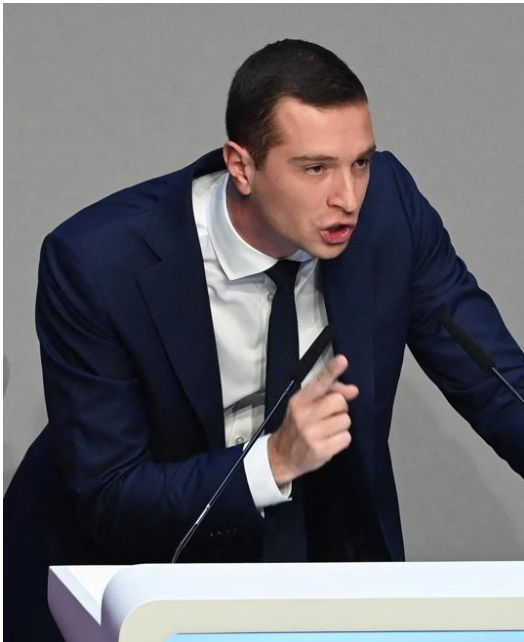
Критикуючи посягання ЄС на національний суверенітет, Марін Ле Пен змістила акценти у своїй критиці Союзу: вже тепер після переіменування партії вона не виступає за повний вихід з нього, а пропонує переглянути умови членства Франції або ж значного реформування ЄС.

Підхід Марін до соціальних питань знаменує собою відхід від консервативної ортодоксії епохи її батька. Займаючи більш помірковані позиції щодо певних питань соціальної політики, вона прагне розширити привабливість партії за межами її традиційного електорату.

Під керівництвом Марін Ле Пен "Національне об'єднання" значно змінило свій імідж і розширило політичний вплив, перемістившись з маргінесу на більш

центристські ідеологічні позиції французької політики. Її зусилля з ребрендингу партії та пом'якшення її більш екстремістських позицій спрямовані на те, щоб зробити її більш життєздатним варіантом вибору для ширшого сегменту французького електорату.

Джордан Барделла

Джордан Барделла, який став лідером партії "Національне об'єднання" у 2022 році, продовжує лінію партії під керівництвом Марін Ле Пен, зосереджуючись на націоналізмі, імміграційній політиці та євроскептицизмі, але також пропонуючи деякі нові акценти та адаптацію до сучасних викликів.

Барделла продовжує наголошувати на важливості національного суверенітету, виступаючи проти впливу глобалізації та Європейського Союзу на Францію. Він підтримує захист національних інтересів у міжнародних відносинах.

Барделла продовжує виступати за жорстку імміграційну політику, вважаючи, що контроль над імміграцією має вирішальне значення для забезпечення соціальної стабільності та збереження французької ідентичності. Він виступає за обмеження права на притулок і скорочення кількості іммігрантів. "Ми повинні зробити Францію неможливою країною для нелегальної імміграції. Зробити країну менш привабливою для імміграції", - говорить він телеканалу C News. [\[78\]](#)

Барделла підтримує протекціоністську економічну політику, спрямовану на захист французьких робочих місць та промисловості. Він виступає за державне втручання в економіку для підтримки вітчизняних виробників.

На тлі зростаючих терористичних загроз Барделла наголошує на необхідності посилення внутрішньої безпеки та боротьби з екстремізмом, особливо пов'язаним з ісламістським радикалізмом. "Ніхто, окрім наївних, не вірить, що за три-чотири роки ви дерадикалізуєтесь", - сказав лідер ультраправих під час прес-конференції, заявивши, що "вчорашні і сьогоднішні ісламісти - це завтрашні терористи". [\[79\]](#)

Хоча Барделла, як і Марін Ле Пен, не виступає за повний вихід Франції з ЄС, він критично ставиться до нинішніх умов членства і виступає за переговори про більш вигідні умови, які збережуть більше суверенітету для Франції.

Імміграційна політика партії

Після серії скоординованих нападів з використанням зброї та бомб у Парижі 13 листопада 2015 року, які трагічно забрали життя щонайменше 128 осіб, Франція оголосила надзвичайний стан і запровадила суворіший прикордонний контроль. Найжахливіший з цих нападів стався в концертному залі "Батаклан", де 80 відвідувачів були вбиті нападниками, які також захопили заручників, що призвело до втручання сил безпеки Парижу. Ті, хто врятувався під час нападу на концертний зал, кажуть, що один з терористів кричав: "Це вам за Сирію". Інші напади відбулися в різних ресторанах і барах по всьому Парижу, в результаті чого було поранено щонайменше 180 осіб. [\[80\]](#) [\[81\]](#) [\[82\]](#) [\[83\]](#)

Після цієї національної трагедії Марін Ле Пен, лідер ультраправої партії "Національний фронт", скористалася посиленням страхів суспільства щодо ісламу, мігрантів і політики відкритих кордонів, щоб зміцнити свою політичну електоральну базу. Ле Пен відреагувала на ці події негайно, заявивши, що "Франція і французи більше не в безпеці" і виступила за суворі заходи проти ісламістів всередині країни. [\[84\]](#)

Її риторика і політичне маневрування помітно змістили політичний дискурс у Франції вправо, змусивши головну правоцентристську партію прийняти більш

рішучу антиімміграційну політику. Цей зсув був ще більше підтверджений діями президента Франсуа Олланда, представника Соціалістичної партії, які перегукувалися з позиціями, що їх відстоювала Ле Пен після терактів.

Дискусія посилилася, коли ключові фігури в Національному фронті, віцепрезидент Флоріан Філіппо та Маріон Марешаль-Ле Пен, племінниця Марін Ле Пен, просували свій порядок денний у засобах масової інформації. Їхні аргументи набули додаткової ваги після того, як в одного з терористів-смертників знайшли сирійський паспорт, що змусило Філіппо поставити на національному телебаченні питання про наслідки напливу мігрантів до Європи з точки зору безпеки. [\[85\]](#)

Він розкритикував поточне прийняття мігрантів як "безвідповідальне", прогнозуючи, що ця тема в осяжному майбутньому буде все частіше ставати центральною в політичних дебатах.

Після жахливого теракту у Парижі 13 листопада 2015 року електоральне поле у Франції змінилося назавжди. Право-популістичні партії отримали ключ до сердець людей, які вже давно відносилися до мігрантів мусульман з певною обережністю.

Партія НФ репрезентує ту частину населення, яка негативно ставиться до неконтрольованої міграції, що призводить до неможливості впровадження поступової та повноцінної політики асиміляції, терактів, розмиття французької культури та сприяє спотворенню суспільно-політичного устрою Франції.

Партія вважає, що протягом наступних кількох років і десятиліть дедалі більша кількість людей буде змушена покинути держави, де вони народилися. Якщо ці потенційні міграційні потоки не передбачити і не контролювати, вони матимуть драматичні наслідки для усієї Європи та Франції.

«Існує багато причин величезного міграційного тиску, який вже відчувається. Перша - це глобальні демографічні зміни. Сьогодні на Землі проживає майже

вісім мільярдів людей. До 2050 року їх може бути майже десять мільярдів. Це дуже швидке зростання в основному торкнеться Африки, населення якої становить близько 1,3 мільярда і, як очікується, до 2050 року додасться ще понад мільярд, а також Азії, де населення, як очікується, збільшиться на півмільярда до тієї ж дати» (Програма партії НФ, Контроль міграції) [86]

Як результат партія стверджує, що Французький народ повинен відновити свій суверенітет, вирішивши на референдумі, яку міграційну політику він хоче бачити. [87]

Важливо зазначити, що у Франції імміграція регулюється насамперед Європейською конвенцією про захист прав людини, також прецедентним правом Конституційної ради, Державної ради, Суду Європейського Союзу та Європейського суду з прав людини.

Партія стверджує, що кожного разу, коли Конституційна рада або Державна рада розглядають питання, що стосуються статусу іноземців, їхній підхід передбачає застосування або тлумачення європейського права таким чином, що незмінно обмежує застосування імміграційного контролю. Таке тлумачення європейського права, на думку партії, послідовно сприяє забороні імміграційного регулювання.

Враховуючи ці обставини, партія виступає за внесення змін до Конституції, які б передбачали конкретні положення щодо статусу іноземців та громадянства. Метою такої поправки було б встановлення пріоритету цих нових конституційних положень над будь-якими існуючими положеннями, що стосуються осіб без громадянства. Ця поправка має на меті гарантувати пріоритет виключно національного законодавства щодо іноземців та громадянства, тим самим сприяючи більш контрольованому, та як стверджує партія, суверенному підходу до імміграції.

Партія наголошує на критичному характері порушених питань і стверджує, що такі значні зміни до законів країни повинні визначатися безпосередньо

суверенним народом. Тому партія Національне Об'єднання пропонує провести референдум щодо конституційної реформи та законодавчих змін, які стосуються статусу іноземців, французького громадянства та ідентичності. Реалізація цього плану залежить від того, чи отримає партія достатню більшість у парламенті для ініціювання такого референдуму.

Запропонований референдум має на меті наділити французький народ повноваженнями робити вирішальний вибір щодо того, кому дозволено в'їзд і проживання в країні. Він покликаний сприяти реформі процедур надання притулку та «спростити висилку осіб, які перебувають у Франції нелегально, становлять загрозу для громадського порядку або були засуджені судом». [\[88\]](#)

Крім того, референдум має на меті надати населенню можливість «запровадити політику національного пріоритету у сфері зайнятості та житла виключно для громадян Франції, таким чином захищаючи французьке громадянство та ідентичність». [\[89\]](#)

Запропонований законопроект Національного Об'єднання акцентує увагу на регулюванні імміграції та статусу іноземців у Франції. Це включає в себе:

- посилення контролю за в'їздом іноземців на національну територію
- Забезпечення швидкої депортації осіб, які перебувають у Франції нелегально, становлять загрозу для громадського порядку або були засуджені за скоєння злочинів.
- Штрафування за нелегальний в'їзд в країну.
- Не надання допомоги іноземцям, які порушують французьке законодавство.

Законодавство запропоноване ФН забороняє масову легалізацію нелегальних іммігрантів, дозволяючи лише індивідуальні рішення, що ґрунтуються на національних інтересах або значному внеску у розвиток Франції. Воно встановить національний пріоритет у сфері зайнятості та житла, а також

суворо регулюватиме возз'єднання сімей, потенційно накладаючи заборони або обмеження на основі суворих критеріїв. [\[90\]](#)

Виплати солідарності, які не покриваються страхуванням, будуть зарезервовані для громадян Франції або будуть залежати від юридичних умов, таких як вимога п'ятирічного стажу роботи у Франції для отримання права на їх отримання. Сімейні виплати будуть призначатися виключно громадянам Франції, щоб запобігти надмірному навантаженню на державні фінанси та соціальне забезпечення. [\[91\]](#)

Закон також буде спрямований на осіб, які допомагають нелегальному в'їзду або перебуванню іноземців, і реформує закони про притулок, щоб обмежити зловживання, пропонує ФН. Заяви про надання притулку можуть бути подані до французьких посольств або консульств за кордоном, а притулок надаватиметься лише тим, хто дійсно зазнає переслідувань. В'їзд може бути дозволений лише визнаним біженцям, а статус біженця може періодично переглядатися відповідно до політичних змін у третіх країнах, що потенційно може вплинути на їхній статус у Франції. [\[92\]](#)

Нарешті, міжнародні зобов'язання Франції щодо вільного пересування будуть підпорядковані інтересам національної безпеки, з акцентом на захист національних інтересів у питаннях безпеки. [\[93\]](#)

Розділ 7

Безпекова та зовнішня політика: відношення партії до НАТО, Росії та війни в Україні, США та Європейського Союзу

Еволюція позиції партії щодо НАТО відображає важливий аспект її ідеологічної трансформації, що чітко спостерігається у переході від епохи Жан-Марі Ле Пена до епохи його дочки Марін Ле Пен.

Підхід партії за часів Жан-Марі характеризувався рішучою опозицією до наднаціональних альянсів, які він розглядав як такі, що підривають суверенітет і автономію Франції у прийнятті рішень у сфері зовнішньої і оборонної політики. Його виступи за повний вихід Франції з НАТО були дійсно радикальними, що відповідає його ширшій ідеології, яка ставила національний суверенітет вище за міжнародне співробітництво та міжнародні договори.

Позиція Жан-Марі Ле Пена щодо НАТО також відображає історичний контекст, наприклад, рішення Франції 1966 року, прийняте президентом Шарлем де Голлем, про вихід з об'єднаного військового командування НАТО (залишаючись при цьому членом Альянсу). [\[94\]](#)

Жан-Марі Ле Пен намагався відродити цей дух автономії, пропонуючи повний розрив зв'язків з НАТО, стверджуючи, що Франція повинна мати власну оборонну стратегію, вільну від впливу того, що він сприймав як військові зобов'язання перед Сполученими Штатами.

Зміна політики партії щодо НАТО під керівництвом Марін Ле Пен означає стратегічну переорієнтацію на більш виважену критику міжнародних військових альянсів. Все ще критикуючи обмеження національного суверенітету, що накладаються такими альянсами, Марін Ле Пен переорієнтувала дебати на конкретне питання участі Франції в інтегрованій структурі військового командування НАТО. [\[95\]](#)

Реінтеграція Франції до військового командування НАТО в 2009 році за президента Ніколя Саркозі була суперечливою і розглядалася багатьма як відхід від спадщини незалежності де Голля. Таким чином, позицію Марін Ле Пен можна інтерпретувати як спробу примирити потребу в стратегічних альянсах з бажанням відновити деякі аспекти національного суверенітету, що перегукується з ширшими дебатами всередині Франції про її роль у міжнародних справах і відносинах зі Сполученими Штатами. [\[96\]](#)

Під керівництвом Марін Ле Пен "Національне об'єднання" намагається позиціонувати себе як захисника французьких інтересів у глобалізованому світі, відстоюючи зовнішню політику, що балансує між взаємодією з міжнародними партнерами і захистом національного суверенітету. Позиція щодо НАТО є частиною більш широких зусиль, спрямованих на залучення ширшого електорату шляхом пом'якшення деяких більш радикальних політик партії.

Проте ще у 2011 році під хід Ле Пен був ще більш радикальним, з натяком на повноцінний союз з Москвою. Національний фронт та лідери партії закликали до виходу з інтегрованого командування НАТО, оскільки Франція "матиме майбутнє, лише вирвавшись з євроатлантичної логіки", тим більше, що, як стверджує партія, "якщо війна спалахне в євроатлантичному контексті, ми станемо першою мішенню і найбільш вразливими". Водночас, НФ хоче запропонувати росії просунутий "стратегічний альянс", з ідеєю формування "тристороннього альянсу Париж-Берлін-Москва". [\[97\]](#)

Після початку повномасштабного вторгнення Росії на територію України 24 лютого 2022 року, Ле Пен не відійшла від своєї давньої позиції, а навіть почала пропонувати нові варіації зближення Альянсу з росією. "Як тільки російсько-українська війна закінчиться і буде врегульована мирним договором, я закликатиму до здійснення стратегічного зближення між НАТО і Росією", - заявила Ле Пен на прес-конференції, заповненій міжнародними журналістами. [\[98\]](#)

Під час президентських виборів 2017 року проти Еммануеля Макрона Марін Ле Пен тепло прийняв Володимир Путін у Кремлі. Під час цього візиту Ле Пен висловила глибоке захоплення Путіним, поділяючи його світогляд і стверджуючи, що вона поділяє ті ж цінності, що і російський лідер. Вона проголосила світанок "нового світового порядку", в якому вона, разом з Путіним і тодішнім президентом США Дональдом Трампом, відіграватиме ключову роль. [\[99\]](#)

Photo: A young nationalist from Russia holds a portrait of Putin, Le Pen and Trump [\[100\]](#)

Однак початок війни в Україні ознаменував частковий поворотний момент у підході Ле Пен до Росії. На тлі війни вона прагнула переосмислити свою позицію, нібито стверджуючи про свою незалежність від будь-якої іноземної держави, включаючи Росію.

Проте Ле Пен досі говорить, що кращі зв'язки з Росією також не дозволять Москві зблизитися з Китаєм. "Це в інтересах Франції та Європи, але також, я

думаю, і Сполучених Штатів... які не зацікавлені у встановленні тісних китайсько-російських відносин", - сказала Ле Пен. [\[101\]](#)

Марін Ле Пен має достатньо критичну позицію щодо економічних санкцій, накладених на Росію, стверджуючи, що ці каральні заходи мають більш згубний вплив на французьку економіку, ніж на саму Росію. Ле Пен стверджує, що санкції значно підвищили ціни на нафту і газ, що негативно вплинуло на французьких споживачів. [\[102\]](#)

Щобільше погляд Ле Пен на постачання озброєння офіційному Києву полягає в тому, що у такому разі, вона позиціонує Францію як "воюючу сторону" в конфлікті, і цей наратив, з її точки зору, також поширюється на програму навчання українських військ, які її партія "Національне об'єднання" фактично розглядає як акт агресії проти росії. [\[103\]](#)

Настрої серед виборців Ле Пен (Національне Об'єднання) у 2022 році відображають розбіжності щодо того, як електорат вважає за потрібне діяти щодо санкцій та підтримки України. Значна частина (42%) виступає за припинення санкцій, пропонуючи надати пріоритет економічній стабільності та добробуту французьких громадян над каральними заходами проти Росії. Водночас 37% виступають за зменшення підтримки України з боку Франції, якщо це надмірно обтяжує купівельну спроможність населення. [\[104\]](#)

У 2017 році під час президентської кампанії Марін Ле Пен потрапила в заголовки газет зі своєю радикальною позицією щодо анексії Криму, назвавши її "не незаконною". Про свої погляди вона заявила в інтерв'ю телеканалу BFM TV, заявивши: "Я не вважаю, що відбулася незаконна анексія: був референдум, громадяни Криму захотіли приєднатися до Росії". [\[105\]](#)

У прес-релізі партії від 5-го грудня 2014 року висловлюється дуже критичний погляд на склад українського уряду після призначення іноземних громадян на ключові міністерські посади, що збігається з російськими наративами. Національний Фронт (теперішнє Національне Об'єднання) інтерпретувало ці

призначення як свідчення глибокого проникнення США та їхніх східноєвропейських союзників в українську політичну владу. [\[106\]](#)

У пресрелізі говориться, що заходи, які проводяться Вашингтоном, є частиною ширшої стратегії Сполучених Штатів спрямованої на встановлення контролю над усією Західною Україною. Ця стратегія, як стверджує Національний фронт, спрямована на посилення присутності НАТО в регіоні, тим самим ізолюючи Росію від Європи і підштовхуючи її до Китаю. [\[107\]](#)

Ультраправа партія Марін Ле Пен "Національне об'єднання" фактично встановила тісні ідеологічні зв'язки з російським режимом, зблизившись у питаннях політики, геополітики та спільних цінностей. Цю інформацію детально висвітлено у парламентському звіті Франції.

Згідно з доповіддю, "Національне об'єднання" відзначається повною відповідністю проросійській риториці. Ле Пен відстоює погляди, які співзвучні з позицією Росії щодо Криму, ігноруючи консенсус Заходу стосовно незаконної анексії півострова. Слідча комісія встановила, що висловлювання Ле Пен під час слухань лунали як підтвердження офіційної мови путінського режиму, що відображає її партію як ефективний інструмент кремлівської пропаганди. Звіт також вказує на опозицію Ле Пен до рішення президента Франсуа Олланда щодо скасування угоди про продаж військових кораблів Росії у 2015 році. [\[108\]](#)

Водночас документ зафіксував "пом'якшення проросійської позиції" партії та Ле Пен після початку російського вторгнення в Україну у лютому 2022 року. Окремо у звіті згадуються візити до Росії, тимчасово окупованого Криму та Донбасу посадовців "Національного об'єднання", зокрема євродепутатів Тьєррі Маріані та Філіпа Олів'є, що ще більше підкреслює зв'язок партії з Росією. [\[109\]](#)

Під час спостережної місії колишня депутатка Європарламенту Елен Лапорт (Національний Фронт), нині віце-президентка Національної асамблеї Франції,

назвала конституційний референдум 2020 року в Росії, який дозволив президенту Володимиру Путіну продовжити своє перебування при владі, "уроком демократії". [\[110\]](#)

Щобільше, позиція Марін Ле Пен та її партії щодо Сполучених Штатів є як раз таки більш ідеологічно обумовленою, ніж характеризується загальним ставленням до партнерства з країною. Ле Пен намагається знайти в середині політичного естеблїшменту США ідеологічних союзників, які підтримають її традиційні, консервативні, націоналістичні погляди – теж саме що вона робить у партнерстві з Кремлем, вбачаючи у Путіні консервативного політика. [\[111\]](#)

Наприклад, Ле Пен у Франції неодноразово порівнювали з Трампом у США. Обидва політики вважаються досить правими, тому готові спілкуватися з подібними партіями чи то угрупованнями по обидва боки Атлантики, вибудовуючи мережу та ідеологічну підтримку. Загалом Ле Пен у своїй публічній риторичі намагалася просувати «незалежну» політику щодо Сполучених Штатів, апелюючи до традиційної суверенності Парижу від англо-саксів. [\[112\]](#) [\[113\]](#)

В інтерв'ю в жовтні 2011 року Ле Пен сформулювала своє бачення "багатополярного світу", критикуючи орієнтацію Франції на політику США і виступаючи за видозміну зовнішніх відносин своєї держави. Її заклик до офіційного Парижу щодо переоцінки своїх геостратегічних зв'язків зі США перегукуються з ширшим бажанням відродити «геополітичну незалежність», яка раніше була характерною для зовнішньої політики Шарля де Голля. [\[114\]](#)

«Я виступаю за відновлення нашої незалежності від Сполучених Штатів і відновлення незалежності, яка була такою дорогою для генерала Де Голля і від якої ми повністю відмовилися, тому що, як стверджують американські послы і радники в записках, оприлюднених Wikileaks, Ніколя Саркозі є найбільш атлантистським президентом, який коли-небудь був у Франції», - говорить Ле Пен. [\[115\]](#)

Поточна політика не просто опозиційна до США як держави-гегемона, вона ґрунтується на ширшій ідеологічній прихильності до національного суверенітету, автономії та опору тому, що Ле Пен та партія сприймають як гомогенізуючі сили «глобалізації та наднаціональних утворень».

Критика Ле Пен відносин Франції зі США та її виступи за вихід з об'єднаного командування НАТО є символічними для неї та її партії, які надають пріоритет французьким національним інтересам та суверенітету. Прагнучи переорієнтувати зовнішню політику Франції від впливу США, Ле Пен має інтенцію утвердити роль Франції на світовій арені як незалежної держави, вільної від обмежень міжнародних альянсів, які, на її думку, ставлять під загрозу національний суверенітет. Така ідеологічна політика позиціонує Ле Пен та її партію в рамках ширшого руху правого популізму у рамках усього європейського континенту.

Що стосується Європейського Союзу, партія пройшла шлях від всезагального скепсису щодо інституцій та політики Брюсселю, Євро, бюрократії та іншого, до більш поміркованої позиції задля охоплення менш радикального та більш центристського електорату.

Партія та сама Ле Пен протягом довго часу намагалася проводити «де-демонізацію» після того, як її батько, Жан-Марін Ле Пен, керував партією близько 40 років. Проте все відбувалося поступово. Політтехнологи впроваджували так звану «де-демонізацію» й найбільш символічним етапом було саме перейменування партії з «Національний Фронт» на «Національне Об'єднання». [\[116\]](#)

У Ле Пен у 2017 та 2022 році з'явилися справжні президентські інтенції. У 2022 році вона отримала більшу частку голосів ніж у 2017, проте так і не змогла наздогнати Макрона впритул. [\[117\]](#) [\[118\]](#)

Проте, важливо наголосити, що такі результати стали можливими виключно через те, що партія дрейфує більш у центр ідеологічного спектру, намагаючись

себе дерадикалізувати та переформатувати, забираючи голоси у переконаних республіканців-голлістів.

На початку свого лідерства у 2011 році Ле Пен наоднаразово критикувала Європейський Союз. Політична програма Марін Ле Пен ґрунтувалася на опозиції до різних аспектів глобалізації та наднаціонального управління, які вона вважала відповідальними за низку соціально-економічних проблем у Франції.

Вона пов'язувала занепад сільського господарства та рибальства, деіндустріалізацію французької економіки, тенденцію до офшорингу та постійну проблему структурного безробіття з глобалізацією, політикою міжурядових організацій, "євромондіалізмом", угодами про вільну торгівлю та ультраліберальними економічними практиками. Її критика поширювалася на негативний вплив цих факторів на національний суверенітет та економічну автономію, підкреслюючи ширший наратив проти ерозії національної ідентичності та місцевої промисловості перед обличчям глобальних економічних структур.

Бачення Ле Пен Європи ґрунтувалося на концепції "Європи націй", яка виступала за вільну конфедерацію суверенних національних держав на противагу нинішній траєкторії поглиблення політичної та економічної інтеграції, яку втілює Європейський Союз. Це відображало її опозицію до наднаціоналізму, євро та євроні, які, на її думку, підривали національний суверенітет та економічну незалежність Парижу. Вона особливо критично ставилася до брюссельської технократії і просування до федералізму ЄС, розглядаючи це як те, що суперечить принципам національного самовизначення та автономії.

Крім того, Ле Пен категорично проти прямого європейського податку, який підтримували деякі лідери в Європейському парламенті та Європейській комісії. Вона стверджувала, що Франція фактично вже робила внесок до бюджету ЄС через "непрямий європейський податок", враховуючи, що

Франція була чистим щорічним платником до бюджету ЄС, внески якого становили до 7 мільярдів євро щорічно.

«У той час, коли одним із шляхів виходу з кризи є реальний контроль над державними видатками, і коли французи спостерігають, як їхнє економічне і соціальне становище погіршується запаморочливими темпами, різні політики в Європейському парламенті і Брюссельській комісії чітко висловилися на користь прямого європейського податку, щоб, за їхніми словами, зробити Європейський Союз більш "ефективним"» [\[119\]](#)

«Марін Ле Пен виступає категорично проти цих європеїстичних надмірностей, які дозволять створити податкоємну європейську наддержаву. Вона закликає французький народ не дозволити, щоб у нього відібрали ще трохи грошей, які вже так погано використовувалися різними правими і лівими урядами, що змінювали один одного у Франції», - йдеться у пресрелізі від 2010 року. [\[120\]](#)

Під час передвиборчої кампанії в Бургундії, щойно забезпечивши собі місце в другому турі президентських виборів у Франції в 2022 році, Марін Ле Пен чітко висловила свою позицію: "Я не хочу виходити з ЄС". "Це не є моєю метою". Проте наміри лідерки ультраправої партії "Національне об'єднання", зокрема щодо економіки, соціальної політики та імміграції свідчили про відхід від правил ЄС. [\[121\]](#)

На виборах 2017 року побоювання щодо потенційних економічних наслідків її політики, особливо серед виборців старшого віку, занепокоєних своїми заощадженнями, відіграли значну роль у значній поразці у другому турі виборів від проєвропейського лідера Еммануеля Макрона. У кампанії 2022 року Європейський Союз не був прямо згаданий серед основних тем передвиборчої платформи Ле Пен. Тим не менш, численні політичні пропозиції з її табору відкрито суперечили зобов'язанням, яких вимагає членство в ЄС. [\[122\]](#) [\[123\]](#)

Критики та аналітики описували її підхід як "Brexit у всьому, крім назви" - стратегію, яка, хоча і не мала на меті безпосередньо вивести Францію з ЄС, але прагнула суттєво змінити структуру союзу. Такий підхід загрожував завести відносини з Брюсселем у глухий кут. [\[124\]](#)

Центральним пунктом порядку денного Ле Пен був її план проведення дострокового референдуму щодо запропонованого закону про "громадянство, ідентичність та імміграцію", який був згаданий раніше у розділі «Імміграційна політика партії». Цей закон мав на меті внести зміни до Конституції, щоб запровадити "національний пріоритет" для французьких громадян у питаннях працевлаштування, соціального забезпечення та державного житла - поняття, яке фундаментально суперечить принципам рівності та вільного пересування, що підтримуються Європейським Союзом.

Запропонований референдум, за який виступала Марін Ле Пен та її партія "Національне об'єднання", мав на меті закріпити "верховенство національного права над європейським". Цей крок мав дозволити Франції не лише ефективніше регулювати імміграцію, але й, на думку партії "Національне об'єднання", гармонізувати свої європейські зобов'язання із забезпеченням національного суверенітету і захисту своїх інтересів у різних інших сферах.

Крім того, Ле Пен планувала відновити прикордонний контроль як для імпорту, так і для фізичних осіб, що суперечило б угодам ЄС і Шенгенській угоді. Вона також запропонувала в односторонньому порядку зменшити фінансовий внесок Франції до бюджету ЄС, незважаючи на те, що багаторічні фінансові рамки блоку на 2021-2027 роки вже були затверджені. Її додаткові стратегії включали зниження податків на товари першої необхідності та паливо - заходи, які суперечили б нормам ЄС, що регулюють вільний ринок.

Розділ 8

Економічна ідеологія партії

Під керівництвом Марін Ле Пен "Національне об'єднання" (RN) відстоює концепцію "економічного патріотизму" - форму економічного націоналізму, яка підкреслює пріоритетність національних інтересів в економічній політиці. Партія висунула низку популістських економічних заходів, включаючи пропозиції щодо зниження податків для осіб віком до 30 років, а також зниження податку на додану вартість (ПДВ) на енергоносії та товари першої необхідності. [\[125\]](#)

У разі обрання на президентських виборах у 2022 році Марін Ле Пен зобов'язалася провести значні податкові реформи та соціальні заходи, спрямовані на «підвищення економічного добробуту громадян Франції, особливо молодого покоління». Її ключові обіцянки включали скасування прибуткового податку для осіб віком до 30 років, зниження податку на додану вартість (ПДВ) на енергоносії з нинішньої ставки 20% до 5,5%, а також повне скасування ПДВ на товари першої необхідності, такі як макарони та підгузки, за умови, що інфляція перевищить зростання на один відсотковий пункт. [\[126\]](#)

Ле Пен також пропонує стимулювати підвищення заробітної плати, дозволивши компаніям підвищувати зарплати до 10% без додаткових внесків роботодавців, за умови, що це підвищення не перевищуватиме трикратного розміру мінімальної заробітної плати. Крім того, вона виступає за можливість дострокового виходу на пенсію у віці 60 років для осіб, які пропрацювали 40 років, а також за підвищення базових пенсійних ставок. [\[127\]](#)

Серед економічних заходів Ле Пен планувала знизити ПДВ на енергетичні продукти до 5,5%, визнавши паливо, мазут, газ та електроенергію товарами першої необхідності. Також Ле Пен під час президентської кампанії обіцяла ренаціоналізувати автомагістралі, знизивши вартість проїзду на 15%, і

приватизувати громадське мовлення, скасувавши таким чином ліцензійний збір на телебачення в розмірі 138 євро. [\[128\]](#)

Для підтримки зайнятості та підприємництва серед молоді Ле Пен запропонувала щомісячний ваучер на навчання вартістю від 200 до 300 євро для учнів та їхніх роботодавців. Крім того, вона планує скасувати корпоративний податок для підприємців віком до 30 років протягом перших п'яти років їхньої діяльності, щоб утримати їх від переїзду за кордон. [\[129\]](#)

В рамках економічної політики Національного об'єднання та лідерка Ле Пен прагнули створити Французький фонд національного добробуту (ФНД), капітал якого поступово збільшувався б під час перебування Ле Пен на посаді президентки, говорять в партії. Пропонуючи французьким інвесторам мінімальну дохідність у 2%, цей фонд займався б зміцненням французької економіки та придбанням стратегічних активів за кордоном, зокрема, в енергетичному секторі. Завдяки інвестиційному вибору фонд мав на меті забезпечити стабільний фінансовий ресурс, який зробив би «значний внесок у зростання країни, зайнятість та загальний добробут її громадян», йдеться в її передвиборчій кампанії. [\[130\]](#)

Перше застосування FSF передбачало повернення у державну власність компаній, що займаються будівництвом платних доріг, гарантуючи, що прибуток від цих інвестицій «безпосередньо приносить користь французькому населенню».

У контексті президентських виборів у Франції 2022 року Марін Ле Пен та її партія "Національне об'єднання" сформували платформу, спрямовану на “вирішення ключових національних проблем” - їх стратегія була зосереджена на посиленні енергетичної незалежності Франції, що включає плани повернути домогосподарствам 5 мільярдів євро субсидій, які зараз спрямовуються на вітрові турбіни, припинити вітроенергетичні проекти і поступово демонтувати існуючі вітроелектростанції. [\[131\]](#)

Наголошуючи на поверненні до “традиційних джерел енергії”, Ле Пен планувала відродити атомну і гідроенергетику та інвестувати у водневу промисловість, що стрімко розвивається, а також вийти з європейського ринку електроенергії, “щоб забезпечити більш конкурентоспроможні ціни на енергоносії для Франції». [\[132\]](#)

Ле Пен також запропонувала заходи для підтримки французького сільського господарства. Це передбачало гарантування «справедливих цін для фермерів, заборону імпорту сільськогосподарської продукції, яка не відповідає французьким стандартам виробництва, обов'язкове використання значної частки французької сільськогосподарської продукції в їдальнях, а також впровадження гуманних умов утримання тварин на бойнях, включаючи заборону забою без оглушення». Розгалужена система маркування харчових продуктів із зазначенням їхнього походження та якості також була частиною плану. [\[133\]](#)

Фінансові реформи були ключовим аспектом економічної політики Ле Пен, з пропозицією замінити податок на багатство на нерухомість (IFI) податком на фінансове багатство (IFF), спрямованим на спекулятивну фінансову діяльність.

З метою сприяння «економічному патріотизму та заохочення реіндустріалізації», стратегія Ле Пен передбачала надання пріоритету МСП у державних закупівлях, прив'язку субсидій до створення робочих місць в рамках політики регіонального планування, а також скасування податків, які карають місцевий бізнес і заохочують аутсорсинг. [\[134\]](#)

Крім того, Ле Пен мала на меті «захистити французьку економіку від недобросовісної конкуренції» та переглянути угоди про вільну торгівлю, які «не відповідають інтересам Франції». [\[135\]](#)

Розділ 9

Порівняння ідеологій партій «Альтернатива для Німеччини» та «Національне Об'єднання»

Задля порівняння партій дослідник використовує комплексну таблицю з ключовими ідеологічними критеріями, які були відображені з 1 по 7 розділи.

	«Альтернатива для Німеччини»	«Національне Об'єднання»
Час	Партія "Альтернатива для Німеччини" (АдН) була заснована 6 лютого 2013 року.	Національне Об'єднання (раніше відоме як Національний Фронт) у Франції було засноване 5 жовтня 1972 року.
Основа виникнення	Виникла як євроскептична та право-консервативна політична сила у відповідь на європейську фінансову кризу та політику щодо євро.	Національне Об'єднання (раніше Національний Фронт) було засноване в 1972 році у Франції як відповідь на зростання імміграції та економічні труднощі, з метою об'єднання різних правих і ультраправих груп.
Лідери	<ul style="list-style-type: none"> • Жан-Марі Ле Пен (1972-2011) - націоналізм, антиімміграція, євроскептицизм, соціальний консерватизм • Марін Ле Пен (з 2011) - Націоналізм, критика	<ul style="list-style-type: none"> • Бернд Люкке (співзасновник, голова до 2015 року) – Економічний лібералізм, євроскептицизм

	<p>імміграції, євроскептицизм, економічний протекціонізм, пом'якшення риторики</p> <ul style="list-style-type: none"> • Джордан Барделла (лідер партії 2022) – продовження лінії Ле Пен, антиімміграційна риторика, протекціонізм, суверенізм, антиглобалізм. 	<ul style="list-style-type: none"> • Фрауке Петрі (лідерка з 2015 по 2017 рік) – Євроскептицизм, антиімміграційна політика, консерватизм • Александр Гауланд (засновник, співголова) – Націоналізм, антиімміграційна політика, євроскептицизм • Йорг Мойтен (співголова) – Економічний лібералізм, євроскептицизм, антиімміграційна політика • Аліс Вайдель (співголова) – євроскептицизм, ліберальна у економічних питаннях, критика імміграції
<p>Вибори</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 2013 Федеральні вибори (Німеччина): Незабаром після заснування, АдН отримала 4.7% голосів, не долаючи 5%-й бар'єр 	<ul style="list-style-type: none"> • 2012 Вибори до Національних Зборів (Франція): Партія зробила значний прорив, отримавши 2

	<p>для входження до Бундестагу.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2017 Федеральні вибори (Німеччина): Партія здобула значний успіх, отримавши 12.6% голосів, що дозволило їй уперше увійти до Бундестагу як третя за величиною партія. • 2021 Федеральні вибори (Німеччина): АдН отримала приблизно 10.3% голосів, зберігши свою присутність у Бундестазі. 	<p>місця в Національних Зборах.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2017 Вибори до Національних Зборів (Франція): Партія покращила свій результат, отримавши 8 місць. • 2022 Вибори до Національних Зборів (Франція): Партія значно покращила свої показники отримавши 89 місць (17,30%). • 2017 Президентські вибори (Франція): У першому турі Марін Ле Пен отримала 21.3% голосів, а у другому турі її підтримка становила 33.9%, програвши Еммануелю Макрону. • 2022 Президентські вибори (Франція): У першому турі Марін Ле Пен покращила свій результат, отримавши 23.1% голосів. У
--	---	---

		<p>другому турі вона знову зійшлася в боротьбі з Еммануелем Макроном, отримавши 41.5% голосів.</p>
Економіка	<p>Економічний лібералізм з елементами протекціонізму. Критика соціальної держави та податкової політики. Критичне ставлення до Євро.</p>	<p>Економічний протекціонізм, підтримка державного інтвенціонізму у економіці. Критика глобалізації. В основі Скептичне ставлення до Євро, виступає за відновлення національної валюти та суверенітету у фінансовій політиці.</p>
Росія	<p>Партія висловлювала скептичні та проросійські позиції, критикувала санкції проти Росії.</p>	<p>Схильність до пом'якшення критики росії, вимагала ефективного реагування на кризу, звинувачувалася пропагуванні наративів Кремля, зв'язки з Москвою у фінансових питаннях.</p>
США	<p>Критичне ставлення до політичного та військового впливу США в Європі.</p>	<p>Має складні відносини, з одного боку критикує політику США, з іншого — прагне балансу у зовнішній політиці.</p>

ЄС	Євроскептицизм, критика ЄС, підтримка більшої національної суверенності.	Скептичне ставлення, критика надмірної інтеграції та втрати національного суверенітету, але з певними змінами в риториці останніми роками.
Ставлення до мусульман	Критичне, виступає проти "ісламізації" Європи.	Критичне ставлення до мусульманської імміграції, підкреслює необхідність асиміляції.
Імміграційна політика	Суворі, проти масової імміграції, особливо з мусульманських країн.	Виступає за обмеження імміграції, особливо з країн, що не поділяють західні цінності.
Традиції	Суворі, проти масової імміграції, особливо з мусульманських країн.	Виступає за обмеження імміграції, особливо з країн, що не поділяють західні цінності.
Ставлення до Євреїв	Має спроби залучити єврейських виборців, виступаючи проти антисемітизму, але змішані реакції зі сторони єврейських громад.	Спроби дистанціюватися від антисемітизму минулих років, підкреслюючи спільні інтереси в боротьбі з радикальним ісламізмом.
Безпекові питання	Підкреслює необхідність зміцнення національної безпеки, критично ставиться до зовнішньої політики ЄС.	Фокус на внутрішній безпеці, боротьбі з тероризмом та імміграційною політикою.
Армія ЄС	Скептично ставиться до ідеї армії ЄС, вважаючи її загрозою національному суверенітету.	Підтримує посилення контролю на кордонах та обмеження міграції.

Контроль над кордонами	Підтримує посилення контролю на кордонах та обмеження міграції.	Вимагає відновлення контролю на власних кордонах, критикує Шенгенську угоду.
------------------------	---	--

Джерела

1. Eatwell, R. and Goodwin, M. (2018). *National Populism: The Revolt Against Liberal Democracy*. [online] Google Books. Penguin UK. Available at: https://books.google.com.ua/books?id=pFZaDwAAQBAJ&redir_esc=y
2. Eatwell, R. and Goodwin, M. (2018). *National Populism: The Revolt Against Liberal Democracy*. [online] Google Books. Penguin UK. Available at: https://books.google.com.ua/books?id=pFZaDwAAQBAJ&redir_esc=y
3. Camus, J.-Y. and Lebourg, N. (2017). *Far-Right Politics in Europe*. [online] Google Books. Harvard University Press. Available at: https://books.google.com.ua/books?id=j5YDgAAQBAJ&redir_esc=y
4. Eslen-Ziya, H. (2020). Right-wing populism in New Turkey: Leading to all new grounds for troll science in gender theory. *HTS Theologische Studien / Theological Studies*, 76(3). doi:<https://doi.org/10.4102/hts.v76i3.6005>
5. Harsin, J. (2018). Post-Truth Populism: The French Anti-Gender Theory Movement and Cross-Cultural Similarities. *Communication, Culture and Critique*, 11(1), pp.35–52. doi:<https://doi.org/10.1093/ccc/tcx017>.
6. World Bank Open Data. (n.d.). *World Bank Open Data*. [online] Available at: <https://data.worldbank.org/indicator/SM.POP.REFG?end=2020&locations=DE&start=2010>
7. LB.ua. (2016). *Антиіммігрантська партія домоглася успіху на виборах у Німеччині*. [online] Available at: https://lb.ua/world/2016/03/14/330153_antiimmigrantskaya_partiya_dobilas.html
8. Deutsche Welle (www.dw.com (2021). *Far-right AfD calls for 'normal' Germany at conference | DW | 11.04.2021*. [online] DW.COM. Available at: <https://www.dw.com/en/far-right-afd-calls-for-normal-germany-at-conference/a-57156531>.
9. Welle (www.dw.com), D. (n.d.). *Germany's far-right populist AfD: No gains, small losses | DW | 27.09.2021*. [online] DW.COM. Available at: <https://www.dw.com/en/germanys-far-right-populist-afd-no-gains-small-losses/a-59330183>.
10. Politico (2019). *Germany*. [online] POLITICO. Available at: <https://www.politico.eu/europe-poll-of-polls/germany/>
11. web.archive.org. (2013). *Prof. Dr. Bernd Lucke*. [online] Available at: <https://web.archive.org/web/20130629041805/http://www.wiso.uni-hamburg.de/professuren/wachstum-und-konjunktur/team/prof-dr-bernd-lucke/>

12. Supp, B. (2014). A Portrait of Bernd Lucke and the New German Right. *Der Spiegel*. [online] 22 May. Available at: <https://www.spiegel.de/international/germany/a-portrait-of-bernd-lucke-and-the-new-german-right-a-969589.html>
13. Thelocal.de. (2020). Available at: <https://www.thelocal.de/20150709/lucke-resigns-from-afd-citing-xenophobia>.
14. Reuters, 2015. Germany's ex-AfD leader sets up new eurosceptic party. [online] Available at: <https://archive.ph/20150821174225/http://uk.reuters.com/article/2015/07/19/uk-germany-eurosceptic-idUKKCN0PT0QQ20150719#selection-1189.0-1215.6>
15. Bernd Luckes Alfa findet einen neuen Parteinamen. (2016). *FAZ.NET*. [online] 13 Nov. Available at: <https://www.faz.net/aktuell/politik/inland/bernd-luckes-alfa-findet-einen-neuen-parteinamen-14526610.html>
16. The Independent, 2015. Frauke Petry appointed AfD's new leader as German eurosceptics turn to the right. [online] Available at: <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/frauke-petry-appointed-afd-s-new-leader-as-german-eurosceptics-turn-to-the-right-10366536>
17. Kurmayer, N.J. (2022). *Far-right AfD chief Jörg Meuthen quits party*. [online] www.euractiv.com. Available at: <https://www.euractiv.com/section/politics/news/far-right-afd-chief-jorg-meuthen-quits-party-amid-ideological-differences/>
18. AP, 2020. German far-right politician slammed for calling Nazi defeat ‘an ambivalent day’. *The Times of Israel*. [online] 7 May. Available at: <https://www.timesofisrael.com/german-far-right-politician-slammed-for-calling-nazi-defeat-an-ambivalent-day/>
19. AP, 2020. German far-right politician slammed for calling Nazi defeat ‘an ambivalent day’. *The Times of Israel*. [online] 7 May. Available at: <https://www.timesofisrael.com/german-far-right-politician-slammed-for-calling-nazi-defeat-an-ambivalent-day/#:~:text=Cem%20Ozdemir%2C%20a,again%20in%20Germany.%E2%80%9D>
20. Wildman, S. (2017). *The German far right is faltering. They're hoping a lesbian mom can reenergize the party*. [online] *Vox*. Available at: <https://www.vox.com/world/2017/7/5/15856998/germany-afd-alice-weidel-populist-lesbian-mom-far-right>.
21. [www.facebook.com](https://www.facebook.com/TinoAfD/). (n.d.). *Facebook*. [online] Available at: <https://www.facebook.com/TinoAfD/>

22. Vox-cdn.com. (2024). Available at: [https://cdn.vox-cdn.com/thumbor/bBSZ8MXY14zRxIZqRFFq60rLHL0=/0x0:931x1265/1120x0/filters:focal\(0x0:931x1265\):format\(webp\):no_upscale\(\)/cdn.vox-cdn.com/uploads/chorus_asset/file/9155491/Bild_pig.jpg](https://cdn.vox-cdn.com/thumbor/bBSZ8MXY14zRxIZqRFFq60rLHL0=/0x0:931x1265/1120x0/filters:focal(0x0:931x1265):format(webp):no_upscale()/cdn.vox-cdn.com/uploads/chorus_asset/file/9155491/Bild_pig.jpg)
23. Vox-cdn.com. (2024). Available at: [https://cdn.vox-cdn.com/thumbor/LWWR7auoWrYhJedem5CCDr8fTXM=/0x0:5614x3743/920x613/filters:focal\(2313x1492:3211x2390\):format\(webp\)/cdn.vox-cdn.com/uploads/chorus_image/image/56463253/AP_17225498476982.0.jpg](https://cdn.vox-cdn.com/thumbor/LWWR7auoWrYhJedem5CCDr8fTXM=/0x0:5614x3743/920x613/filters:focal(2313x1492:3211x2390):format(webp)/cdn.vox-cdn.com/uploads/chorus_image/image/56463253/AP_17225498476982.0.jpg)
24. Google Docs. (n.d.). *Programm_AfD_Online_.pdf*. [online] Available at: https://drive.google.com/file/d/1jmjIM6_A3TC6FT0vdRTwiNqVtw9v-ivM/view
25. Google Docs. (n.d.). *Programm_AfD_Online_.pdf*. [online] Available at: https://drive.google.com/file/d/1jmjIM6_A3TC6FT0vdRTwiNqVtw9v-ivM/view
26. Google Docs. (n.d.). *Programm_AfD_Online_.pdf*. [online] Available at: https://drive.google.com/file/d/1jmjIM6_A3TC6FT0vdRTwiNqVtw9v-ivM/view
27. hb (2017). *Zuwanderung / Asyl*. [online] Alternative für Deutschland. Available at: <https://www.afd.de/zuwanderung-asyl/>
28. Google Docs. (n.d.). *Programm_AfD_Online_.pdf*. [online] Available at: https://drive.google.com/file/d/1jmjIM6_A3TC6FT0vdRTwiNqVtw9v-ivM/view
29. Welle (www.dw.com), D. (n.d.). *AfD's Gauland plays down Nazi era as a 'bird shit' in German history | DW | 02.06.2018*. [online] DW.COM. Available at: <https://www.dw.com/en/afds-gauland-plays-down-nazi-era-as-a-bird-shit-in-german-history/a-44055213>
30. Brandrede in Dresden: Der totale Höcke. (n.d.). *Der Tagesspiegel Online*. [online] Available at: <https://www.tagesspiegel.de/politik/der-totale-hoecke-4912966.html>
31. Höcke-Rede im Wortlaut: 'Gemütszustand eines total besiegten Volkes'. (n.d.). *Der Tagesspiegel Online*. [online] Available at: <https://www.tagesspiegel.de/politik/gemuetszustand-eines-total-besiegten-volkes-5488489.html>
32. DW, 2023. Why far-right in Germany fights for Jewish voters. [online] Available at: <https://www.dw.com/ru/%D0%BF%D0%BE%D1%87%D0%B5%D0%BC%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%BF%D1%83%D0%BB%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%8B-%D0%B2->

<https://www.dw.com/uk/%D0%B3%D0%B5%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B8-%D0%B1%D0%BE%D1%80%D1%8E%D1%82%D1%81%D1%8F-%D0%B7%D0%B0%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%B5%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%B8%D1%85%D0%B8%D0%B7%D0%B1%D0%B8%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%B9/a-38483429>

33. DW, 2020. Євреї Німеччини занепокоєні зростанням популярності правих поглядів. [online] Available at:
<https://www.dw.com/uk/%D0%B3%D0%B5%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B8-%D0%B1%D0%BE%D1%80%D1%8E%D1%82%D1%81%D1%8F-%D0%B7%D0%B0%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%B5%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%B8%D1%85%D0%B8%D0%B7%D0%B1%D0%B8%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%B9/a-38483429>
34. DW, 2018. Евреи в АдГ: что они рассказали о своих целях и мотивах. [online] Available at:
<https://www.dw.com/ru/%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%B5%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D0%B4%D0%B3%D1%87%D1%82%D0%BE%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%81%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D1%81%D0%B2%D0%BE%D0%B8%D1%85%D1%86%D0%B5%D0%BB%D1%8F%D1%85%D0%B8%D0%BC%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D1%85/a-45803547>
35. Google Docs. (n.d.). *Programm_AfD_Online_.pdf*. [online] Available at:
https://drive.google.com/file/d/1jmjIM6_A3TC6FT0vdRTwiNqVtw9v-ivM/view.
36. Google Docs. (n.d.). *Programm_AfD_Online_.pdf*. [online] Available at:
https://drive.google.com/file/d/1jmjIM6_A3TC6FT0vdRTwiNqVtw9v-ivM/view.
37. Google Docs. (n.d.). *Programm_AfD_Online_.pdf*. [online] Available at:
https://drive.google.com/file/d/1jmjIM6_A3TC6FT0vdRTwiNqVtw9v-ivM/view.
38. Google Docs. (n.d.). *Programm_AfD_Online_.pdf*. [online] Available at:
https://drive.google.com/file/d/1jmjIM6_A3TC6FT0vdRTwiNqVtw9v-ivM/view.

39. Google Docs. (n.d.). *Programm_AfD_Online_.pdf*. [online] Available at: https://drive.google.com/file/d/1jmjIM6_A3TC6FT0vdRTwiNqVtw9v-ivM/view.
40. Google Docs. (n.d.). *Programm_AfD_Online_.pdf*. [online] Available at: https://drive.google.com/file/d/1jmjIM6_A3TC6FT0vdRTwiNqVtw9v-ivM/view.
41. Google Docs. (n.d.). *Programm_AfD_Online_.pdf*. [online] Available at: https://drive.google.com/file/d/1jmjIM6_A3TC6FT0vdRTwiNqVtw9v-ivM/view.
42. Google Docs. (n.d.). *Programm_AfD_Online_.pdf*. [online] Available at: https://drive.google.com/file/d/1jmjIM6_A3TC6FT0vdRTwiNqVtw9v-ivM/view.
43. Google Docs. (n.d.). *Programm_AfD_Online_.pdf*. [online] Available at: https://drive.google.com/file/d/1jmjIM6_A3TC6FT0vdRTwiNqVtw9v-ivM/view.
44. Google Docs. (n.d.). *Programm_AfD_Online_.pdf*. [online] Available at: https://drive.google.com/file/d/1jmjIM6_A3TC6FT0vdRTwiNqVtw9v-ivM/view.
45. Google Docs. (n.d.). *Programm_AfD_Online_.pdf*. [online] Available at: https://drive.google.com/file/d/1jmjIM6_A3TC6FT0vdRTwiNqVtw9v-ivM/view.
46. www.facebook.com. (n.d.). *Facebook*. [online] Available at: <https://www.facebook.com/aliceweidel/posts/pfbid09LHKSaNi6aRJyP4TBs3XP54DNez4MKgjgmTH5LEz4nAV2mH9rLMQaBd6RQSgeP9DI>
47. The Times of Israel, 2022. Europe's far-right in a pickle over Ukraine war, Putin links. [online] Available at: <https://www.timesofisrael.com/europes-far-right-in-a-pickle-over-ukraine-war-putin-links/>
48. www.facebook.com. (n.d.). *Facebook*. [online] Available at: <https://www.facebook.com/100044505696542/posts/5434481489896375/>
49. ukraineworld.org. (n.d.). *Alternative for 'Peace:' German Far-Right and Leftist Parties Help Kremlin Propaganda*. [online] Available at: <https://ukraineworld.org/en/articles/infowatch/alternative-peace>
50. Grozev, C., Dobrokhotov, R., Lehberger, R., Schmid, F. and Wiedmann-Schmidt, W. (2024). (S+) Wladimir Sergijenko: Mitarbeiter eines AfD-Abgeordneten soll Verbindung zu russischem FSB-Agenten haben. *Der Spiegel*. [online] 2 Feb. Available at: <https://www.spiegel.de/politik/deutschland/wladimir-sergijenko-mitarbeiter-eines-afd-abgeordneten-soll-verbinding-zu-russischem-fsb-agenten-haben-a-0aa816aa-21f7-4144-9067-e7c00badeba4>

51. The Insider. (n.d.). *Чекистская альтернатива для Германии. Как депутаты Бундестага выполняли поручения агента Пятой службы ФСБ*. [online] Available at: <https://theins.ru/politika/268808>
52. Google Docs. (n.d.). *Programm_AfD_Online_.pdf*. [online] Available at: https://drive.google.com/file/d/1jmjIM6_A3TC6FT0vdRTwiNqVtw9v-ivM/view.
53. Google Docs. (n.d.). *Programm_AfD_Online_.pdf*. [online] Available at: https://drive.google.com/file/d/1jmjIM6_A3TC6FT0vdRTwiNqVtw9v-ivM/view.
54. Times, G. (n.d.). *Chinese FM praises criticism of NATO by leader of Germany's AfD party as rational and penetrating - Global Times*. [online] www.globaltimes.cn. Available at: <https://www.globaltimes.cn/page/202203/1254366.shtml>
55. dw.com. (n.d.). *China courts Germany's far-right populist AfD – DW – 08/11/2023*. [online] Available at: <https://www.dw.com/en/china-courts-germanys-far-right-populist-afd/a-66504263>
56. Palmer, J. (2024). *China Finds Friends in Europe's Far Right*. [online] Foreign Policy. Available at: <https://foreignpolicy.com/2023/10/03/china-influence-europe-far-right-germany-afd-maximilian-krah/>
57. Google Docs. (n.d.). *Programm_AfD_Online_.pdf*. [online] Available at: https://drive.google.com/file/d/1jmjIM6_A3TC6FT0vdRTwiNqVtw9v-ivM/view.
58. Google Docs. (n.d.). *Programm_AfD_Online_.pdf*. [online] Available at: https://drive.google.com/file/d/1jmjIM6_A3TC6FT0vdRTwiNqVtw9v-ivM/view.
59. Google Docs. (n.d.). *Programm_AfD_Online_.pdf*. [online] Available at: https://drive.google.com/file/d/1jmjIM6_A3TC6FT0vdRTwiNqVtw9v-ivM/view.
60. Google Docs. (n.d.). *Programm_AfD_Online_.pdf*. [online] Available at: https://drive.google.com/file/d/1jmjIM6_A3TC6FT0vdRTwiNqVtw9v-ivM/view.
61. Google Docs. (n.d.). *Programm_AfD_Online_.pdf*. [online] Available at: https://drive.google.com/file/d/1jmjIM6_A3TC6FT0vdRTwiNqVtw9v-ivM/view.
62. Google Docs. (n.d.). *Programm_AfD_Online_.pdf*. [online] Available at: https://drive.google.com/file/d/1jmjIM6_A3TC6FT0vdRTwiNqVtw9v-ivM/view.
63. www.facebook.com. (n.d.). *Facebook*. [online] Available at: <https://www.facebook.com/100044505696542/posts/6388254437852404/>

64. www.facebook.com. (n.d.). *Facebook*. [online] Available at: <https://www.facebook.com/100044505696542/posts/6388254437852404/>
65. France's National Front picks Marine Le Pen as new head. (2011). *BBC News*. [online] 16 Jan. Available at: <https://www.bbc.com/news/world-europe-12201475>
66. l'Intérieur, M. de (n.d.). *Résultats des élections cantonales 2011*. [online] http://www.interieur.gouv.fr/Elections/Les-resultats/Cantonales/elecresult__cantonales_2011. Available at: [https://www.interieur.gouv.fr/Elections/Les-resultats/Cantonales/elecresult_cantonales_2011/\(path\)/cantonales_2011/](https://www.interieur.gouv.fr/Elections/Les-resultats/Cantonales/elecresult_cantonales_2011/(path)/cantonales_2011/)
67. The Telegraph. (2014). *Far-Right Front National makes historic gains in French municipal elections*. [online] Available at: <https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/france/10717592/Far-Right-Front-National-makes-historic-gains-in-French-municipal-elections.html>
68. The Economist. (n.d.). *France in shock*. [online] Available at: <https://www.economist.com/charlemagne/2014/05/26/france-in-shock>
69. <https://results.elections.europa.eu/>. (n.d.). *Home | 2024 European election results | European Union | European Parliament*. [online] Available at: <https://results.elections.europa.eu/en>
70. Time. (n.d.). *Macron Has Won a Historic French Election. Now, the Hard Work Begins*. [online] Available at: <https://time.com/4769931/emmanuel-macron-wins-french-election/>
71. France 24. (2022). *France 2022 - Presidential election - Second-round results*. [online] Available at: <https://www.france24.com/en/france-2022-presidential-election-second-round-results>.
72. Darmanin, J. (2022). *Le Pen's National Rally wins seats, airtime and money in French vote*. [online] POLITICO. Available at: <https://www.politico.eu/article/marine-le-pen-national-rally-win-seat-airtime-money-france-legislative-election/>
73. Darmanin, J. (2022). *Le Pen's National Rally wins seats, airtime and money in French vote*. [online] POLITICO. Available at: <https://www.politico.eu/article/marine-le-pen-national-rally-win-seat-airtime-money-france-legislative-election/>
74. Nossiter, A. (2018). Approaching 90, and Still the 'Devil of the Republic'. *The New York Times*. [online] 16 Mar. Available at: <https://www.nytimes.com/2018/03/16/world/europe/lepen-memoir-france-national-front.html>.
75. Willsher, K. (2014). Jean-Marie Le Pen suggests Ebola as solution to global population explosion. *The Guardian*. [online] 21 May. Available at:

- <https://www.theguardian.com/world/2014/may/21/jean-marie-le-pen-ebola-population-explosion-europe-immigration#:~:text=Jean%20Marie%20Le%20Pen%20suggests%20Ebola%20as%20solution%20to%20global%20population%20explosion>
76. The Parliament Magazine. (2020). *Marine Le Pen promises to hold 'Frexit' referendum if elected President*. [online] Available at: <https://www.theparliamentmagazine.eu/news/article/marine-le-pen-promises-to-hold-frexit-referendum-if-elected-president>.
77. Basso, D. and Pollet, M. (2022). *Le Pen's U-turn on EU policy is proving difficult to sell*. [online] www.euractiv.com. Available at: <https://www.euractiv.com/section/elections/news/le-pens-u-turn-on-eu-policy-is-proving-difficult-to-sell/>.
78. Dailymotion. (2023). *Jordan Bardella : 'Il faut rendre la France, un pays impossible pour l'immigration clandestine. Que le pays soit moins attractif pour l'immigration' - Vidéo Dailymotion*. [online] Available at: <https://www.dailymotion.com/video/x8o65g9>
79. Europe 1. (2023). *Attentat à Paris : Jordan Bardella ne croît ni à la déradicalisation, ni aux suivis psychiatriques*. [online] Available at: <https://www.europe1.fr/politique/attentat-a-paris-jordan-bardella-ne-croit-ni-a-la-deradicalisation-ni-aux-suivis-psychiatriques-4218051>
80. Paris attacks: Bataclan and other assaults leave many dead. (2015). *BBC News*. [online] 14 Nov. Available at: <https://www.bbc.com/news/world-europe-34814203>.
81. Slattery, D. and Goldstein, S. (2015). *At least 127 dead in Paris following widespread terror attacks throughout city; all attackers, wearing explosive belts, are dead (WARNING, GRAPHIC VIDEO)*. [online] *New York Daily News*. Available at: <https://www.nydailynews.com/2015/11/14/at-least-127-dead-in-paris-following-widespread-terror-attacks-throughout-city-all-attackers-wearing-explosive-belts-are-dead-warning-graphic-video/>
82. Prince, S.J. (2015). *Is ISIS Behind New Attacks & Shootings in Paris?* [online] *Heavy.com*. Available at: <https://heavy.com/news/2015/11/did-isis-islamic-state-commit-attack-paris-france-petit-cambodge-restaurant-stade-de-france-bataclan-arts-center-terrorism-grenades-bombs-hostages-tweet-twitter-announcement/>
83. Європейська правда. (n.d.). *Ніч терактів: як це відбувалося та хто стоїть за розстрілами і вибухами в Парижі*. [online] Available at: <https://www.euointegration.com.ua/articles/2015/11/14/7040754/>
84. Nossiter, A. (2015). *Marine Le Pen's Anti-Islam Message Gains Influence in France*. *The New York Times*. [online] 17 Nov. Available at:

- <https://www.nytimes.com/2015/11/18/world/europe/marine-le-pens-anti-islam-message-gains-influence-in-france.html>.
85. Nossiter, A. (2015). Marine Le Pen's Anti-Islam Message Gains Influence in France. *The New York Times*. [online] 17 Nov. Available at: <https://www.nytimes.com/2015/11/18/world/europe/marine-le-pens-anti-islam-message-gains-influence-in-france.html>.
86. MLA France. Projet contrôle de l'immigration. [pdf] Available at: <https://mlafrance.fr/pdfs/projet-controle-de-limmigration.pdf>
87. MLA France. Projet contrôle de l'immigration. [pdf] Available at: <https://mlafrance.fr/pdfs/projet-controle-de-limmigration.pdf>
88. MLA France. Projet contrôle de l'immigration. [pdf] Available at: <https://mlafrance.fr/pdfs/projet-controle-de-limmigration.pdf>
89. MLA France. Projet contrôle de l'immigration. [pdf] Available at: <https://mlafrance.fr/pdfs/projet-controle-de-limmigration.pdf>
90. MLA France. Projet contrôle de l'immigration. [pdf] Available at: <https://mlafrance.fr/pdfs/projet-controle-de-limmigration.pdf>
91. MLA France. Projet contrôle de l'immigration. [pdf] Available at: <https://mlafrance.fr/pdfs/projet-controle-de-limmigration.pdf>
92. MLA France. Projet contrôle de l'immigration. [pdf] Available at: <https://mlafrance.fr/pdfs/projet-controle-de-limmigration.pdf>
93. MLA France. Projet contrôle de l'immigration. [pdf] Available at: <https://mlafrance.fr/pdfs/projet-controle-de-limmigration.pdf>
94. shape.nato.int. (n.d.). *SHAPE History | that France did not leave NATO in 1966 but continued to play a very active role in the Alliance?* [online] Available at: <https://shape.nato.int/page214871012>.
95. France 24 (2022). *Le Pen wants France out of NATO integrated command, backs NATO-Russia links*. [online] France 24. Available at: <https://www.france24.com/en/france/20220413-le-pen-wants-france-out-of-nato-integrated-command-backs-nato-russia-links>.
96. ina.fr. (n.d.). *11 mars 2009 : la France réintègre l'Otan | INA*. [online] Available at: <https://www.ina.fr/ina-eclaire-actu/11-mars-2009-la-france-reintegre-l-otan>
97. web.archive.org. (2021). *L'OTAN vue par Marine Le Pen*. [online] Available at: <https://web.archive.org/web/20210519012527/https://www.estrepublikain.fr/elysee-2012/2012/01/08/l-otan-vue-par-marine-le-pen>.
98. France 24 (2022). *Le Pen wants France out of NATO integrated command, backs NATO-Russia links*. [online] France 24. Available at: <https://www.france24.com/en/france/20220413-le-pen-wants-france-out-of-nato-integrated-command-backs-nato-russia-links>.

99. Walker, S. and Willsher, K. (2017). Putin tells Le Pen Russia has no plans to meddle in French election. *The Guardian*. [online] 24 Mar. Available at: <https://www.theguardian.com/world/2017/mar/24/vladimir-putin-hosts-marine-le-pen-in-moscow>
100. Moscow, T.P. (2024). We spotted a winner in Trump, says Putin. *www.thetimes.co.uk*. [online] 10 Apr. Available at: <https://www.thetimes.co.uk/article/we-spotted-a-winner-in-trump-says-putin-6dz2hsqwr>
101. France 24 (2022). *Le Pen wants France out of NATO integrated command, backs NATO-Russia links*. [online] France 24. Available at: <https://www.france24.com/en/france/20220413-le-pen-wants-france-out-of-nato-integrated-command-backs-nato-russia-links>.
102. On the war in Ukraine, Marine Le Pen doubles down on her criticism of Europe. (2022). *Le Monde.fr*. [online] 2 Oct. Available at: https://www.lemonde.fr/en/france/article/2022/10/02/in-the-face-of-putin-s-difficulties-marine-le-pen-doubles-down-on-her-criticism-of-europe_5998806_7.html.
103. On the war in Ukraine, Marine Le Pen doubles down on her criticism of Europe. (2022). *Le Monde.fr*. [online] 2 Oct. Available at: https://www.lemonde.fr/en/france/article/2022/10/02/in-the-face-of-putin-s-difficulties-marine-le-pen-doubles-down-on-her-criticism-of-europe_5998806_7.html.
104. On the war in Ukraine, Marine Le Pen doubles down on her criticism of Europe. (2022). *Le Monde.fr*. [online] 2 Oct. Available at: https://www.lemonde.fr/en/france/article/2022/10/02/in-the-face-of-putin-s-difficulties-marine-le-pen-doubles-down-on-her-criticism-of-europe_5998806_7.html.
105. *www.unian.info*. (n.d.). *French presidential candidate Le Pen: Annexation of Crimea 'not illegal'*. [online] Available at: <https://www.unian.info/politics/1709331-french-presidential-candidate-le-pen-annexation-of-crimea-not-illegal.html>
106. *web.archive.org*. (2015). *L'Ukraine de l'Ouest désormais 'ouvertement' vassalisée par Washington | Front National*. [online] Available at: <https://web.archive.org/web/20150706153814/http://www.frontnational.com/2014/12/lukraine-de-louest-desormais-ouvertement-vassalisee-par-washington/#:~:text=Le%20nouveau%20gouvernement>
107. *web.archive.org*. (2015). *L'Ukraine de l'Ouest désormais 'ouvertement' vassalisée par Washington | Front National*. [online] Available at:

- <https://web.archive.org/web/20150706153814/http://www.frontnational.com/2014/12/lukraine-de-louest-desormais-ouvertement-vassalisee-par-washington/#:~:text=Le%20nouveau%20gouvernement>
108. France 24. (2023). *Les liens entre le RN et la Russie pointés du doigt dans un rapport parlementaire*. [online] Available at: <https://www.france24.com/fr/france/20230601-les-liens-entre-le-rn-et-la-russie-point%C3%A9s-par-un-rapport-parlementaire>
109. Basso, D. (2023). *French parliament report points to far-right's special ties with Russia*. [online] www.euractiv.com. Available at: <https://www.euractiv.com/section/politics/news/french-parliament-report-points-to-far-rights-special-ties-with-russia/#:~:text=However%2C%20the%20report>
110. Basso, D. (2023). *French parliament report points to far-right's special ties with Russia*. [online] www.euractiv.com. Available at: <https://www.euractiv.com/section/politics/news/french-parliament-report-points-to-far-rights-special-ties-with-russia/#:~:text=However%2C%20the%20report>
111. France 24. (2017). *The American inner circle of France's far-right Marine Le Pen*. [online] Available at: <https://www.france24.com/en/20170425-marine-le-pen-american-inner-circle-lombardi-usa-far-right-support>
112. CBS News (2017). *Is Marine Le Pen France's Trump?* [online] [Cbsnews.com](http://www.cbsnews.com). Available at: <https://www.cbsnews.com/news/is-marine-le-pen-frances-trump/>.
113. Henley, J. and correspondent, J.H.E. affairs (2017). *Le Pen, Putin, Trump: a disturbing axis, or just a mutual admiration society?* *The Guardian*. [online] 29 Apr. Available at: <https://www.theguardian.com/world/2017/apr/29/marine-le-pen-putin-trump-axis>
114. www.kommersant.ru. (2011). *'Франция выйдет из НАТО'*. [online] Available at: <http://www.kommersant.ru/doc/1793754>
115. web.archive.org. (2011). *Afghanistan: Marine Le Pen veut quitter l'orbite américaine*. [online] Available at: https://web.archive.org/web/20110112173550/http://www.marianne2.fr/Afghanistan-Marine-Le-Pen-veut-quitter-l-orbite-americaine_a201365.html?com#:~:text=Je%20pr%C3%A9conise%20de
116. France 24. (2018). *France's National Front renamed 'National Rally'*. [online] Available at: <https://www.france24.com/en/20180601-france-national-front-renamed-national-rally-le-pen-marine>

117. FRANCE 24. (2017). *French presidential election - Second-round results*. [online] Available at: <https://graphics.france24.com/results-second-round-french-presidential-election-2017/>
118. France 24. (2022). *France 2022 - Presidential election - Second-round results*. [online] Available at: <https://www.france24.com/en/france-2022-presidential-election-second-round-results>
119. web.archive.org. (2011). *Front National» NON au racket fiscal européen !* [online] Available at: <https://web.archive.org/web/20110825030518/http://www.frontnational.com/?p=5787>
120. web.archive.org. (2011). *Front National» NON au racket fiscal européen !* [online] Available at: <https://web.archive.org/web/20110825030518/http://www.frontnational.com/?p=5787>
121. Henley, J. and Rankin, J. (2022). 'Frexit in all but name': what a Marine Le Pen win would mean for EU. [online] the Guardian. Available at: <https://www.theguardian.com/world/2022/apr/15/frexit-what-marine-le-pen-win-mean-eu>.
122. Statista. (n.d.). *French presidential election results 2017*. [online] Available at: <https://www.statista.com/statistics/887844/french-presidential-election-results/>
123. mlafrance.fr. (n.d.). *Le Programme de Marine Le Pen | Présidentielles 2022 / M La France*. [online] Available at: <https://mlafrance.fr/programme/>
124. Henley, J. and Rankin, J. (2022). 'Frexit in all but name': what a Marine Le Pen win would mean for EU. [online] the Guardian. Available at: <https://www.theguardian.com/world/2022/apr/15/frexit-what-marine-le-pen-win-mean-eu>.
125. jacobin.com. (n.d.). *Marine Le Pen's Populist Image Is an Iron Fist in a Velvet Glove*. [online] Available at: <https://jacobin.com/2022/04/marine-le-pen-populism-national-rally-france-elections-iron-fist-velvet-glove>.
126. mlafrance.fr. (n.d.). *Le Programme de Marine Le Pen | Présidentielles 2022 / M La France*. [online] Available at: <https://mlafrance.fr/programme>.
127. mlafrance.fr. (n.d.). *Le Programme de Marine Le Pen | Présidentielles 2022 / M La France*. [online] Available at: <https://mlafrance.fr/programme>.
128. mlafrance.fr. (n.d.). *Le Programme de Marine Le Pen | Présidentielles 2022 / M La France*. [online] Available at: <https://mlafrance.fr/programme>.
129. mlafrance.fr. (n.d.). *Le Programme de Marine Le Pen | Présidentielles 2022 / M La France*. [online] Available at: <https://mlafrance.fr/programme>.
130. mlafrance.fr. (n.d.). *Le Programme de Marine Le Pen | Présidentielles 2022 / M La France*. [online] Available at: <https://mlafrance.fr/programme>.

131. mlafrance.fr. (n.d.). *Le Programme de Marine Le Pen | Présidentielles 2022 / M La France*. [online] Available at: <https://mlafrance.fr/programme>.
132. mlafrance.fr. (n.d.). *Le Programme de Marine Le Pen | Présidentielles 2022 / M La France*. [online] Available at: <https://mlafrance.fr/programme/>
133. MLA France. *Projet L'Agriculture*. [pdf] Available at: <https://mlafrance.fr/pdfs/projet-l-agriculture.pdf>
134. mlafrance.fr. (n.d.). *Le Programme de Marine Le Pen | Présidentielles 2022 / M La France*. [online] Available at: <https://mlafrance.fr/programme>.
135. MLA France. *Projet L'Agriculture*. [pdf] Available at: <https://mlafrance.fr/pdfs/projet-l-agriculture.pdf>

Анотація

до кваліфікаційної роботи

на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 052 «Політологія»

Тема: «Ідеологічний порівняльний аналіз партій "Альтернативи для Німеччини" та "Національне об'єднання"»

Автор: Остапенко Гліб Тарасович

Науковий керівник: Андреас Умланд, доктор філософії з політології

Рецензент: [Ім'я та посада рецензента]

Дата захисту: «___» _____ 2024 р.

Короткий зміст праці:

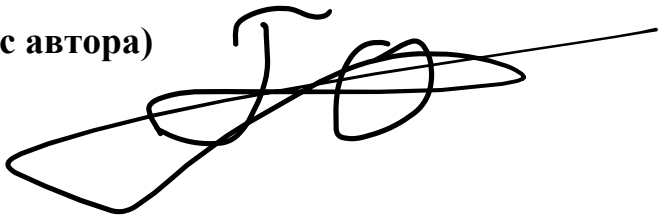
Метою роботи є порівняльний аналіз ідеологій партій «Альтернатива для Німеччини» (АдН) та «Національне об'єднання» (НО), які є представниками основних правопопулістичних течій у Європі. Об'єктом дослідження є партії АдН та НО. Предметом дослідження є ідеологія, електоральні рейтинги, лідери, ідеологічні позиції, ставлення до імміграції та зовнішньополітичних партнерів, а також їх вплив на політичний ландшафт своїх країн.

Наукова новизна дослідження полягає у глибокому аналізі ідеологічних засад і програмних цілей обох партій, зокрема їх позицій щодо міграції, економічної політики, суверенітету, європейської інтеграції та зовнішньополітичних партнерів. Робота також містить порівняльний аналіз методів, які партії використовують для залучення прихильників і ведення передвиборчої кампанії, включаючи використання соціальних медіа, публічні виступи та інші форми комунікації.

Практичне значення роботи полягає у наданні глибокого розуміння сучасних тенденцій у політичному ландшафті Європи, зокрема зростання правого популізму та націоналізму. Отримані результати можуть бути корисними для науковців, політиків, аналітиків та всіх, хто цікавиться сучасною політикою та процесами демократичного врядування.

Загальна кількість сторінок: 80, **таблиць:** 7, **додатків:** 10

(підпис автора)

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.